

KRYRSKÁ ROZHLEDNA

Čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno a Strojetic

Cena 15,- Kč

3 | 2025

ROZHOVOR NEJEN O CHMELU s Ing. Davidem Nesvadbou

Rektor TU Drážďany Günter Franz Landgraf pochází z Kryr

ZAPOMENUTÝ KRYRSKÝ PIVOVAR
NAD ÚDOLÍM ZLATÉHO POTOKA
SLAVÍ 150 LET

MYKOLOGOVÉ ZVOU NA TRADIČNÍ
VÝSTAVU HUB

KAM ZA
KULTUROU NA
PODZIMNÍ MĚSTO KRYRY
A SPOLEK NABÍZÍ
BOHATÝ
PROGRAM

Úvodní foto Emilie Mazourová "U kapličky"

APLIKACE, KAM SE PODÍVÁŠ...

Původně jsem chtěla úvod tohoto čísla Kryské rozhledny věnovat krásným prázdninovým chvílím mého dětství. Vlastně za to mohlo letošní léto, které bylo opravdu hodně deštivé a studené, tedy alespoň z mého pohledu. Navíc z mnoha míst zněly názory, že takové letní teploty byly dříve běžné, že taková ta opravdu horká léta s teplotami kolem 40°C, teplými nocemi, vyprahlou půdou, vysušenými trávníky a jen několika deštivými ani ne týdny, ale dny, byly extrémní, které do naší svěží zelené přírody vlastně nepatří a dostaly se sem jen na chvíli. To je možná nepopiratelný fakt, jenž odborníkům nelze snad ani vyvracet, ale já si na taková studená léta prostě nepamatuji... Určitě nebudu sama, když zmíním, že je léto pro mnohé z nás obdobím určité volnosti - samozřejmě prázdninové a dovolenkové, ale možná i nespoutané pracovní, protože v létě snad mizí i stres, záležitosti se řeší možná i samy a pracovní úkoly se plní tak nějak elegantněji, navíc s určitým nadhledem a lehkostí. Asi je to jen zdání, ale shon a věčný spěch je vlastně také jiný - zvládá se s větší grácií a dokonce i s úsměvem, který nám není pokaždé vlastní.

Léto má v sobě naivitu a určité kouzlo - lehkost teplého vánku, dlouhé příjemné denní světlo a noblesa jasné noci, kterou zvučí koncert cvrčka či žab, očarují naše okolí a změní naše chování ať chceme nebo ne. Šíří optimismus a pozitivní energii a té se jednoduše s jeho koncem nechceme jen tak vzdát...

Ovšem přichází realita všedních dnů (nebo si ji prostě začneme více připouštět) a ta těžce získaná lehkost se postupně vytrácí. A takový rychlý návrat ze snového letního světa se přede mne postavil hned na počátku září, kdy jeden doufá, že tento měsíc ze sebe vykřeše poslední jiskřičky zbytků slunečného počasí, kterému v našich krajích říkáme poeticky babí léto.

"Máte v mobilu naši aplikaci?", byla opakující se otázka, která zmařila veškeré moje snahy o zachování si letního nabuzení, jenž jsem se snažila v úvodu vykreslit, alespoň do Dušiček. Slyšela jsem ji u každé pokladny jakéhokoliv obchodu při snaze nakoupit při začátku školního roku věci, které mi nařizovala

další skvělá aplikace - Bakaláři. Vlastně jsem si uvědomila, že bez další aplikace jsem ztracená, navštívím další shop bez ní je společenský trapas a naprostá zaostalost. Vzpomněla jsem si na svého syna, který mne občas zařadí do skupiny gerontů či boomerů, ve které se zatím snažím zdatně plavat a hlavně se držet nad hladinou. "Pryč odtud!", řekla jsem si. Neprohrají! Nějaká taková aplikace mne přece nepotopí... A tohle zdravé naštvání na všechny dotazy k počtu aplikací v mém mobilu mne vlastně vrátilo v čase a propojilo se vzpomínkami na krásné prázdninové časy strávené u babičky v Běsně sice bez aplikací, ale v naprosté pohodě obyčejných dnů, s obyčejnými, ale skutečnými věcmi a činnostmi, které jsou z dnešního pohledu vlastně neobyčejné a vzácné... Léto končí, snový čas se na rok zavírá a s ním i naděje na svět bez aplikací a virtualit, které ovlivňují a vlastně "požirají" naše skutečnosti v životě.

Krásný podzimní čas přeje za redakci Emilie Mazourová

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA KRYRY

Ve středu 3. září od 18:00 hodin proběhlo v zasedací místnosti Městského úřadu Kryry již 22. jednání Zastupitelstva města Kryry. Z celkového počtu 13 zastupitelů se sešlo 11 členů a na programu bylo 16 projednávaných bodů.

Po úvodních formalitách – tedy schválení programu, ověření zápisu z minulého zasedání a kontrole plnění přijatých usnesení – získali zastupitelé informaci o výsledku dílčího přezkumu hospodaření města za první pololetí. Ten byl proveden Krajským úřadem Ústeckého kraje ve dnech 1. a 2. září a proběhl bez závad. Zastupitelé se poté věnovali otázce městského majetku. O byt č. 5 v domě č.p. 582 se ve vyhlášeném výběrovém řízení nikdo neucházel, proto bude soutěž opakována na příštím 23. zasedání. Stejná situace nastala i u staršího hasičského vozidla LIAZ, které po pořízení nové Tatry již není potřeba. Jedním z významnějších bodů byl návrh na úpravu nájemného v městských bytech a nebytových prostorách. Nově bude činit 50,- Kč za metr čtvereční a měsíc, a to u všech nových a prodlužovaných nájemních smluv. Zastupitelé reagovali na zvyšující se náklady na údržbu a správu městského majetku, které předložil starosta města včetně důvodové zprávy. Dále byla podána informace o novém supermarketu a retailové prodejně. Klíčovou částí jednání bylo schválení budoucího prodeje rozsáhlého pozemku v průmyslové zóně. Společnost EXPRIN property, s.r.o. jej odkoupí za 8,1 milionu Kč a plánuje zde vybudovat supermarket a tři nové retailové jednotky. Návrh prošel těsnou většinou sedmi hlasů. V horizontu dvou až tří let se tak občané Kryry mohou těšit nejen na novou obchodní nabídku, ale také na vznik nových pracovních míst. Zastupitelé schválili výběr zhotovitele parkoviště u Schillerovy rozhledny. Zakázku v hodnotě 880 tisíc Kč uskuteční firma Šilhánek a syn. Podporu získalo také usnesení o spolufinancování

Foto Laurencia Helásková

projektové dokumentace rekonstrukce chodníků v Hlavní ulici, na kterou město obdrží dotaci z Ústeckého kraje ve výši 170 tisíc Kč. Dále byly projednány nové budoucí smlouvy o zřízení služebnosti inženýrských sítí (např. pro ČEZ či SČVK), nájemní smlouva uzavřená s Českými drahami a další kroky k rozvoji městských pozemků. Schválení se dočkala i smlouva o převzetí odpadu. Nově bude možné na sběrný dvůr odkládat dřevěný materiál určený k recyklaci, zelený odpad bude štěpkován a město z jeho zpracování bude získávat zhruba 100,- Kč za každou tunu. V rámci diskuze se řešila bezpečnost provozu na výjezdu ze Strojetic směrem na Kryry. Zastupitelstvo uložilo projednat se SÚS opatření vedoucí ke zpomalení dopravy a svolat jednání všech zainteresovaných stran. Proběhla také debata o plánovaném financování nepedagogických zaměstnanců škol městem Kryry, o přípravě nové žádosti o dotaci na sportovní hřiště u 1. stupně ZŠ Kryry (současné hřiště je již přes rok uzavřeno) a o záměru přemístění školní družiny z vilky do dosud málo využívaných dílen.

Jednání bylo vedeno v konstruktivní atmosféře. Byla přijata potřebná rozpočtová opatření a vytyčeny další kroky směrem k rozvoji města. Příští zasedání zastupitelstva proběhne ve středu 22. října 2025.

PhDr. Ing. Mgr. et Mgr. Václav Kadleček
starosta města

TŘI ROKY JSOU ZA NÁMI...

HODNOTÍ STAROSTA MĚSTA PHDR. VÁCLAV KADLEČEK

Vážení občane, milí sousedé,

uplynulých 12 měsíců bylo pro naše město Křtiny obdobím významných změn a úspěchů, na které můžeme být společně pyšní. Rád bych se s Vámi podělil o to, co se nám podařilo uskutečnit, a zároveň naznačil, na co se můžeme těšit v nadcházejících měsících.

Jednou z nejviditelnějších investic byla dokončená rekonstrukce asfaltového povrchu v ulici Komenského, části Pivovarské ulice a také propojka mezi Komenského ulicí a Hlavní ulicí směrem ke kulturnímu domu. Díky těmto rekonstrukcím je naše nejdelší ulice a další opravené úseky bezpečnější a komfortnější pro všechny naše obyvatele. Velkou radost mám také z dokončení modernizace sociálního zařízení ve zdravotním středisku, které nyní slouží lépe všem návštěvníkům a pacientům.

Neméně důležité je rozšíření volnočasových prostor ve městě – bylo vybudováno nové dětské hřiště, workoutové hřiště a altán u bytového domu Jarní Zahrada, který nabízí v této klidné lokalitě příjemné místo pro setkávání rodin, dětí i seniorů. Stejně tak naše spádové obce nezůstávají pozadu – ve Stebně jsme zcela rekonstruovali cestu do chatové oblasti a připravujeme výsadbu stromů, která přispěje k ještě hezčímu a zdravějšímu prostředí.

Vybalvíli jsme také všechny části města novým rozhlasem a v posledních týdnech se snažíme ještě zlepšit příjem signálu a kvalitu zvuku.

Ve Strojeticích pokračuje rozsáhlá rekonstrukce kulturního domu včetně sociálního zařízení a připravujeme zde nové víceúčelové hřiště, podobné tomu, které dobře slouží našim občanům v Běsně.

Podporujeme také kulturu, sport a spolkový život, protože právě aktivní občanská společnost dává našemu městu duši. Mnohé akce a projekty jsou spolufinancovány z dotací, které se nám daří získávat z různých fondů a programů. Rekonstrukce veřejného osvětlení v ulicích Tovární, 5. května a Hlavní, instalace fotovoltaických elektráren na ZŠ

Křtiny, MŠ Křtiny a úřadu znamená zase snížení nákladů na provoz budov a podporu ekologie.

Nezapomínáme ani na širokou podporu našich hasičů, kde jsme investovali více než 10 mil. Kč do nového vozu Tatra, úpravy garáží a systémů, které usnadňují dobrovolnou práci naši hasičské jednotky.

Všechny tyto investice jsou jen ukázkou toho, jak efektivně spravujeme veřejné finance s pomocí dotačních programů ve prospěch nás všech. Aktuální novinkou je elektronická úřední deska u městského úřadu, která usnadňuje práci úředníků, ale primárně pomáhá zvýšit informovanost občanů o dění ve městě. Pokud nám bude schválena dotace, plánujeme rozšíření elektronické úřední desky i na další místa našeho města.

Co nás čeká v nejbližší době? V dokončovací přípravě je rozsáhlý projekt Komunitního centra, které přinese nové možnosti setkávání a rozvoje společenského života přímo v centru města. Věříme, že již v říjnu tohoto roku budeme vyhlášovat výběrové řízení na zhotovitele této rozsáhlé rekonstrukce. Pracujeme na projektové dokumentaci náměstí v Křtyrech, které by mělo navazovat na rekonstrukci bývalé budovy Policie ČR, dnes projektu Komunitního centra. Plánujeme také pokračovat v rekonstrukci komunikací včetně chodníků (Hlavní, Jezerní, nová část Pivovarské ulice), na opravách kulturních domů, školních budov a samozřejmě v péči o naše okolí – výsadbě zeleně a projektech na podporu životního prostředí.

Vážím si každé spolupráce a pomoci, kterou nám jako občané města Křtiny poskytnete. Díky Vám se nám daří žít ve městě, na které můžeme být hrdí. Těším se na další společné kroky a věřím, že dokážeme naše město nadále rozvíjet a zlepšovat.

Děkuji Vám za důvěru a podporu.

PhDr. Ing. Mgr. et Mgr. Václav Kadleček
starosta

nová elektronická úřední deska u radnice

nové vozidlo Tatra pro kryské hasiče

ulice Komenského - oprava povrchu

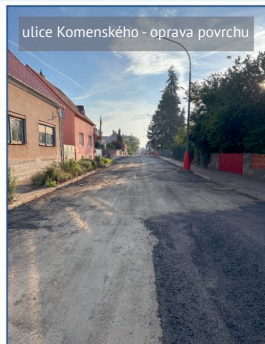
rekonstrukce sociálního zařízení - zdravotní středisko

nový asfaltový povrch propojky ulic Komenského a Hlavní

nový povrch cesty na rozhlednu

ulice Komenského - oprava povrchu

UPÁLENÍ ZAŽIVA...

VZPOMÍNKOVÁ AKCE PŘIPOMNĚLA OBĚTI TRAGÉDIE V ČESKÉM MALÍNĚ

Město Kryry zastoupila delegace vedená místostarostou Josefem Kolářem ve složení Brda Miroslav, Čonková Marie, Dolejšková Iva, Pěchota Vladislav, Presbruchý Milan, Sahułka Miroslav a Synek Antonín.

Po položení věnců si účastníci setkání poslechli několik projevů, v nichž se jednak připomínala 82 let stará tragédie, jednak oddanost volyňských Čechů k Československu, ale také nutnost si stále uvědomovat historické tragédie, které jsou spojené s bojem za svobodu a nezávislost. To vše přednesl ve svém projevu i starosta Žatce, Radim Laibl: „*Stojíme tu zde, u jednoho z nejznámějších žateckých pomníků, u sochy ženy prchající před plameny. Zažila léta zájmu o volyňskou problematiku, ale i období, kdy se o volyňských Čechích z ideologických důvodů mlčelo. Stojíme tu a držíme spolu. Pojdme spolu držet i v běžných dnech!*“

Mezi hosty byli také potomci volyňských Čechů z Moravy, kteří na pietní akt dorazili poprvé. Silným momentem se stalo i duchovní rozjímání a modlitba za oběti, vedená pravoslavnými duchovními Vladislavem Čejkou, Martinem Tomešem a Petrem Novákem.

Tomáš Kafka z Národního muzea zdůraznil, jak důležitá je spolupráce paměťových institucí a komunit: „*Projekt, který realizujeme spolu*

V sobotu 19. července 2025 se u pomníku před městským hřbitovem v Žatci konal pietní akt k 82. výročí vyhlazení Českého Malína nacisty. Letos byl nejen důstojný, ale i mimořádně silný a vnitřně hluboký. Vzpomínkovou akci uspořádalo Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel ve spolupráci s městem Žatec pod záštitou starosty Radima Laibla a podporou celostátního výboru SČVP Praha. U památníku se sešli zástupci vlády, armády, krajů, muzeí, církví i zahraničních ambasad – mimo jiné z Úřadu vlády ČR, Národního muzea, ambasády Polské republiky, Památníku Lidice a Ležáky, vojenských útvarů i měst a obcí, odkud volyňští Češi pocházeli – tedy i z oblasti dnešního Podbořanska.

s Muzeem přesídlenců z Volyně v německé vesničce Linstow a Sdružením Čechů z Volyně, nese název Etnické čistky nikdy více. Cílem je nejen zkoumat minulost, ale budovat vědomí a tím pomůžeme překonávat historická traumata.“

Pietní akt moderovala Romana Havrdová z Podbořan, která ho zakončila silným apelem: „*Připomínejme si nejen minulost, ale i přítomnost a přejme si, aby už konečně skončilo utrpení nevinných. Mír není samozřejmost. Mír je dar, o který je třeba pečovat. A my, potomci těch, kteří přežili válečné hrůzy, si toho míru važíme.*“

Olga Nepivodová ze Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel Žatec navázala pozvánkou na další vzpomínkové události, a to 78. výročí návratu volyňských Čechů do vlasti a položení květin k bustě prezidenta Dr. Edvarda Beneše a uctění památky Libuše Mrázkové, rozené Novákové, která zahynula 9. září 1944 u Dukly, u pamětní desky v Žatci Podměstí.

Pietní akt zakončila česká státní hymna, zpívaná v naprostém tichu. Atmosféra byla hluboká, sounáležitost přítomných upřímná.

Český Malín se stal nejen symbolem obětí, ale i věrnosti, s jakou volyňští Češi, včetně těch s kořeny na Podbořansku, zůstali navzdory všemu oddáni této zemi.

Pietní akt v Žatci - čestní hosté.

Pietní akt v Žatci - zástupci delegace z Kryru, duchovní, místostarosta obce Blatno - zleva Antonín Synek, Marie Čonková, Iva Dolejšková, Martin Tomeš, Vladislav Čejka, Josef Kolář, Miroslav Brda, Vladislav Pěchota, Miroslav Sahulka, Petr Novák, Václav Beneš.

ZPRÁVA Z AKCE ČESKÝ MALÍN

Dne 13. července 1943 asi v 7 hodin ráno připochodoval německý oddíl o síle kolem 1500 mužů od městečka Olyky k obci Malín. Němci nejdříve obkličili Ukrajinský Malín a odtud i obec Český Malín.

V Českém Malíně zašli do každého domu a pod záminkou přezkoumání dokumentů vyhnali všechno obyvatelstvo na ulice, od nejmladšího do nejstaršího, nemocné i zdravé. Kdo nemohl jít, musel být odvezen. Seskupili je a po skupinách pod bodáky odvedli na pole do Ukrajinského Malína. Tam oddělili děti, ženy a starce od mužů a mladíků. Zatím již v Ukrajinském Malíně začala střelba. Němci stříleli po utíkajících obyvatelích Ukrajinského Malína.

Po seřazení a spočítání obyvatel Českého Malína je odvedli Němci do zahrad mezi domy v Ukrajinském Malíně. Zatím už Němci začali pálit Ukrajinský Malín, také střelba se zesilovala. Němci tvrdili, že prý byli napadeni tlupou „banderovců“.

Ze skupiny mužů oddělili Němci 16 mladých chlapců, kteří potom podle jejich rozkazu hnali z obce pod bodáky uloupený dobytek. Dále oddělili 22 nebo 25 mužů, kteří později jako kočí odvezli pod bodáky naloupený majetek.

Potom Němci zahnali všechny muže a část žen po skupinách do kostela, školy a jiných budov v Ukrajinském Malíně, které polili hořlavinou a podpálili. Ty, kdož se snažili utéci nebo vyskočit z oken, pobili ranami z automatů a jiných zbraní.

Většinu žen s dětmi a starce odvedli Němci po skupinách nazpět do Českého Malína. Cynicky objasňovali ustrašeným ženám, že je za pět minut propustí. Zatím je však nahnali do stodol, stodoly podpálili. Ty, kdož se snažili utéci, postříleli. Dále pokračovali ve svém řádném v Českém Malíně, podpalovali ostatní domy a budovy.

Z násilím sehnáného obyvatelstva Českého Malína se zachránili a zůstali naživu jedině ti, kteří 13. července 1943 náhodou nebyli v obci přítomni nebo byli na poli, ti, kteří hnali na rozkaz Němců uloupený dobytek nebo vezli naloupený majetek. Kromě toho se podařilo uniknout z hořící školy občanu Uhlířovi Václavu Vladimiroviči, z hořících stodol Zajícové Marii Josefově a Činkové Ludmile Václavovně. Byli také upáleni 4 Češi z jiných obcí, kteří osudného dne dleli náhodou v Českém Malíně.

Očiti svědci líčí jednotlivé hrůzné scény bestialního chování Němců. Němci zabíjeli klečící před nimi ženy s dětmi, úpěnlivě prosící o slitování. Před hořící stodolou napichli na bodáky klečící před nimi děti, prosící o zachování života a hodili je do ohně. Zavřeli stařenku do chlívků, chlívky podpálili i do chlívků stříleli. V nemocnicích zabíjeli na lůžkách nemocné, kteří nemohli chodit. Do sklepů, kde se schovávali lidé, házeli ruční granáty.

Němci nejméně ze obce Český Malín spálili, nýbrž také vyloupili. Sehnali a dali odehnat všechen dobytek. Z prázdných domů před jich zapálením odnesli vše, co se jim líbilo.

Český Malín hořel týden. Oběti hitlerovského zločinu, pokud byly vůbec nalezeny jejich pozůstatky v podobě kostí, popela, zohavených a spálených těl, byly pečlivě sesbírány a pochovány ve společném hrobě na hřbitově v Českém Malíně.

Obec Český Malín byla založena roku 1871 a patřila k nejkulturnějším a nejbohatším českým obcím na Volyni. Z kdysi kvetoucí obce učinili němečtí zločinci za několik hodin liduprázdné sutiny a spáleniště se smutně třícími komíny. Český Malín měl před 13. červencem 1943 444 obyvatel české národnosti, 26 obyvatel polské a jiné národnosti. V obci žilo 14 zajatců-Rusů. Dne 13. července dleli v Malíně 4 Češi, kteří přišli z jiných obcí. Němci povraždili a upálili celkem 374 Čechů, z toho 104 mužů, 161 žen, 65 dětí mužského pohlaví do 14 let, 40 holčiček do 14 let, dále 26 Poláků. Mezi upálenými jsou také 4 Češi z jiných obcí. V Ukrajinském Malíně vyvraždili celkem 132 obyvatel. V Českém Malíně bylo před 13. červencem 1943 celkem 102 domů. Z toho bylo spáleno 68 domů, takže zbylo 34 domů. Bylo 82 stodol, spáleno 61 stodol, zůstalo 21 stodol. Bylo 102 chlévů, spáleno 54, zůstalo 6 špycharů. Byly dva sály. Jeden Němci spálili, jeden zůstal. Bylo 90 jiných malých budov, z toho spáleno 58, zůstalo jich 32. Mnoho budov spálili Němci v Ukrajinském Malíně, také kostel a školu.

PĚSTOVÁNÍ CHMELE SE VĚNUJE UŽ ČTVRTÁ GENERACE NAŠÍ RODINY...

...ŘÍKÁ VEDOUCÍ CHMELAŘ V KRYRECH A BĚSNĚ
ING. DAVID NESVADBA

Končící letní prázdniny a kdesi v dáli hučí česačky na plně obrátky, městem se line vůně čerstvě sklizeného chmele, na silnicích potkáváme traktory s typickými sklopnými valníky, které svírají chmelové štoky. Vnímáme tu mírnou nervozitu, aby se sklizeň včas dostala z chmelnic. Prosebně hledíme k nebi, aby déšť přišel až za pár týdnů, protože jinak se z chmelnic stává mazlavá past a silnice si žádají neustálý úklid.

Chmelová sklizeň přináší do regionu odjakživa zvláštní atmosféru, má své kouzlo i dnes a vyjma tvrdé práce a spousty personálu kolem, má i své řekněme fanoušky, kteří vnímají celý proces sklizeň jako regionální kolorit. Ano, i to je zvyk či tradice celého Žateckého regionu. Chmel je chloubou, pýcha, bohatství, které se rodí ve zvláštní cihlově červené půdě, jenž se mnohým může zdát i neúrodná. Ale zdání klame! Chmel ji miluje, a proto se zde pěstoval a pěstovat i nadále bude. Plodina, která je tak typická pro naši oblast, je opravdovým zlatem, které přineslo kraji nebyvalý rozvoj a rozkvět.

Sklizeň chmele přináší každoročně velmi

mnoho nekonečné, těžké práce a plno povinností, proto si velmi vážím toho, že i přes obrovské pracovní vytížení na startu letošní sklizeň, neodmítl a velmi ochotně si našel čas pro malý rozhovor vedoucí chmelař na střediscích Běsno, Blšany, Kryry a Staňkovice firmy Arix Czech Hop, Ing. David Nesvadba, který žije v Kryrech a já si jej dovoluji uvést jako odborníka na pěstování této plodiny, která jej možná provází od dětství, neboť se jemu pěstování a šlechtění věnuje již několikátá generace jeho rodiny.

Je to tak, nebo se mýlím? Byla oblast pěstování chmele Vaší jednoznačnou volbou při výběru profese, dědí se z otce na syna?

Ano. Je to pravda. Jako malému chlapci mi děda vyprávěl, že už jeho rodiče po skončení druhé světové války měli pod tehdejší JZD v Drahomyšli u Žatce na starosti chmelničku. Samotný děda byl pak s chmelem spjatý více než 65 let. Nakrátko jako chmelař, celý život pak spojil s kontrolou a výzkumem chmele v ÚKZÚZ v Žatci (Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský pozn.

redakce). V důchodu byl po nějaký čas průvodcem ve chmelařském muzeu a aktivně publikoval články o historii chmele. V jeho stopách na ÚKZUZ dodnes pokračuje můj strýc. Táta začínal po škole jako chmelař v Kryrech a v roce 1995 se přesunul do Chmelařského institutu v Žatci, kde za ty roky vyšlechtil 22 českých odrůd z celkových 28 a dnes patří mezi světově uznávané odborníky ve svém oboru. Když si toto ve zkratce přečtete, tak dnes jsem čtvrtá generace, která je v naší rodině spojená s pěstováním chmele.

Jak jsem v tomto chmelařském prostředí od mala vyrůstal, tak jsem v dospívání zjistil, že mám k oboru kladný vztah a slušné základy znalostí, které mi umožnily i poměrně rychlý profesní růst.

Jste vedoucí chmelař pro náš region Kryrsko, kolik hektarů chmelnic se pěstuje zde v Kryrech a kolik v Běsně?

Jako firma jsme dnes v pěstování chmele dvojka na českém trhu s 635 hektary. Z toho je dnes 114,5 hektarů v Běsně a 45,5 hektarů v Kryrech.

Jak staré jsou tyto chmelnice a jak často se obměňují? Kdy je rostlina v nejlepší kondici, nejvíce plodí?

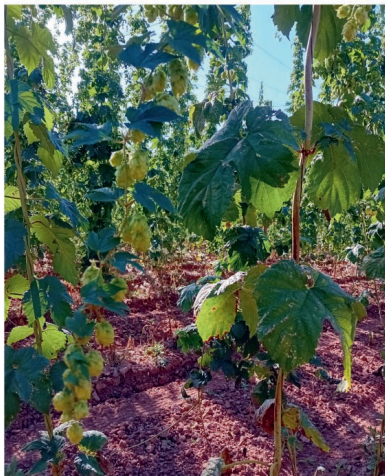
Průměrně stáří porostů v Kryrech je 8 let, v Běsně 16 let. Obecně platí, že porosty dosahují nejlepších výnosů mezi 3. a 8. produkčním rokem. Poté zpravidla začínají výnosy a obsah alfa hořkých kyselin pozvolna klesat. Najdou se ale i výjimky. U porostů v uzavřených polohách s vysokým obsahem spodní vody v půdě se stárnutí může oddálit. Příkladem toho jsou chmelnice „Na Břizkách“ v Kryrech (směr Vroutek, po levé straně). Zde jsou porosty staré 24 let a stále si drží vysoký standard. Nejčastěji se porost obměňuje po 15 – 20 letech, v době, kdy výnosy pravidelně klesají v průměru pod 1,2 – 1 t/ha a přestávají být finančně rentabilní.

Musím se samozřejmě zeptat, jakou odrůdu chmele zde pěstujete? Je to „jen“ Žatecký poloraný červeňák (i když je zřejmě nejlepší)? Má i tato odrůda nějaký další vývoj, ptám se i proto, že máme v regionu již zmiňovaný institut pro šlechtění chmele...

Na 85% této plochy v Kryrech a Běsně se pěstuje Žatecký poloraný červeňák. V menším zastoupení jsou zde i hybridní odrůdy - Saaz Late, Agnus, Premiant a Sládek. Chmel vypěstovaný v naší oblasti využívají jak tuzemské pivovary, tak velká část z něho jde i na export do Japonska, Číny, USA, Afriky a dalších.

Žatecký poloraný červeňák špatně snáší extrémní jevy počasí. Zejména pak vysoké teploty a dlouhotrvající přísušky, které jsou pro naši oblast srážkového stínu prakticky každoročním pravidlem. Proto se dnes šlechtění chmele intenzivně věnuje výzkumu nových variant žateckého chmele, které budou odolnější těmto vlivům. Úspěšně se například začínají jevit nově vyšlechtěné odrůdy Saaz Shine, Saaz Comfort a Saturn.

Proč je vlastně tato odrůda nejlepší a jak vůbec vznikla?

Tato odrůda je ceněna pro své výjimečné aroma, které dává pivu příjemnou hořkou chuť a používá se až po druhé a třetí chmelení, případně studené chmelení. Vůně těchto chmelových hlávek je charakterizována jako standard kvality.

Nejde jen o značku s vysokou kvalitou, ale i o značku s bohatou historií. První označení „červeňák“ se objevuje v letech 1853 – 1855 po první klonové selekci pozitivním výběrem Kryštofem Semšem. Zakladatelem moderních metod šlechtění chmele byl doc. Karel Osvald. Ten se klonové selekci v původních krajových porostech věnoval od roku 1927. Výsledkem jeho práce jsou klony 31, 72 a 114. Uznány byly v roce 1946 a pro pěstování povoleny v roce 1952. Tyto klony se v ozdravené formě pěstují dodnes a každý chmelař si dle svých pěstitelských poloh a zkušeností vybírá jednotlivé klony do svých porostů, jak uzná za vhodné. První zmínky o pěstování chmele na našem území sahají však až do 11. století.

Jak kvalitní je chmel, který se vypěstuje v Kryrech nebo v Běsně? Mají jednotlivá střediska nějakou škálu co do kvality a co jí, případně nejvíce ovlivňuje?

Obecně platí, že na našich červeňkách má chmel v rámci republiky nadprůměrně vysoký obsah hořkých kyselin. Zejména to pak platí pro „Kryrské údolí“, tato lokalita patří na samotný vrchol.

Česání chmele na česačkách se v principu nezměnilo, ale stále se vyvíjí a zdokonaluje, aby stroj měl co nejmenší ztráty, chmel co nejméně příměsí a především, aby stroj obsluhovalo co nejméně lidí. Zatímco před 50 lety česací linky obsluhovalo na jedné směně 20 lidí, dnes se vyrábějí česací linky, které v našich podmínkách dokáže obslužit 3 – 5 pracovníků.

Chmel je dále převezen na sušárnu, ve které je v průběhu 8 – 10 hodin usušen na 10% vlhkost a lisován do 50 kg farmářských hranolů. Každý hranol je opatřen certifikovaným štítkem od ÚKZÚZ, podle kterého se dá kdykoli dohledat z jaké farmy chmel pochází, na jaké sušárně byl usušen, na jaké chmelnici byl vypěstován. Farmářské hranoly jsou převezeny do klimatizovaného skladu v Žatci a poté podle přání zákazníka jsou průběžně zpracovávány na extrakt, přebalený surový chmel, chmelové granule nebo puky, jejichž výroba v rámci ČR je jen v Kryrech.

Tato varianta zpracování si získala oblibu u pivovarů, které využívají pro varné procesy surový chmel. Při zpracování jde jen o jeho mechanické stlačení. Toto zpracování spolu s následným balením zamezuje oxidaci chmele a zlepšuje logistiku. Při varném procesu má tento produkt vynikající rozpustnost.

Jakou letos očekáváte sklizeň? Poměrně deštivý červen a červenec by se mohl na výnosu kladně zúročit...

Počasi nám v letošním roce hrálo do karet, proto očekáváme průměrnou až lehce nadprůměrnou sklizeň s velmi dobrým obsahem alfa hořkých kyselin.

Pro chmel jsou důležité pravidelně rozložené srážky do jednotlivých měsíců, které v letošním roce opravdu byly. Za vegetaci (od 1.4. až do sklizně) nám meteorologie ve chmelnicích hlásí 217,5 mm v Kryrech a 227 mm v Běsně. Důležitá je i teplota. Žatecký poloraný červeňák nemá rád denní teploty přesahující 35 stupňů nebo teplé noci přes 20 stupňů. Ty zpravidla okamžitě zastavují růst a vývoj.

Moje vidění současné sklizně chmele je možná značně zkrácené - moderní česačka na jedné straně pojme chmelový štok a na druhé straně vylišuje očesané a vysušené hlávky do přijatelných zelených granulí či puků, které putují rovnou do pivovarů. Není to závislé na doslovné a řečnické až otrocké lidské „dřině od nevidím do nevidím“, jako dřívě. Jiné je to ale zejména při jarních pracích přímo na chmelnicích. Tam je to asi stále ruční nekonečná práce. Ale jak se říká „Pokrok nezastaví“ – ulehčil i tady lidem v něčem manuální těžkou práci?

Osobní otázkou jsem náš rozhovor zahájila a na závěr si dovoluji též jednu – raději PIVO nebo VINO?

V naší rodině vede jednoznačně pivo. Zálibou se stala intenzivnější chmelená a silnější piva typu ALE a IPA. S tímto jsme si vytvořili zajímavou tradici, každý podzim si na sebe najdeme 4 – 5 dní čas a jedeme za pivní kulturou do západní Evropy. Máme už takto procestovanou například část Anglie, Irska či Belgie.

K této Vaší odpovědi si neodpustím doplňující otázku - jaká je kultura pivovarnictví v těchto zemích? Kde se Vám nejvíce líbilo? Vede u Vás po návratu z takové cesty pořád české pivo co do kvality, chutě atd. nebo už preferujete nějakou zahraniční značku? Která země, kromě Německa, obzvláště „dýchá“ českému pivu na záda?

Nabídka piv je v každé zemi odlišná, ale vše krásně zapadá do místní kultury, klimatu a životního stylu lidí. Všechny zmíněné země mají pivo jako preferovaný nápoj. V České republice, Německu a většině evropských zemí jednoznačně vede spotřeba piv ležákového typu. Zatímco v Belgii vedou intenzivně chmelená a silná piva, klidně patnácti stupňová a silnější. Zde chodí lidé na pivo spíše po práci, dají si jednu nebo dvě třetinky a jdou domů. V hospůdce nabízejí běžně kolem 12 druhů piv na výčepu a dalších 20 v lahvích. Ve speciálních pivotékách dostanete nabídku i několik stovek druhů piv rozdělenou do regionálních oblastí, kde se jednotlivá piva vaří. Tento styl mně osobně velmi sedí, a proto se v kombinaci s nádhernými městy v gotickém stylu stala Belgie mou srdeční záležitostí. Kdybych měl vyzdvihnout jednu značku, je to belgický Kwak. Jedná se o devatenáctistupňové polotmavé pivo s velmi příjemnou chutí a velmi bohatou historií. Navíc se pije z velmi netradiční sklenice. Kdo je fanoušek piva, doporučuji si o tomto pivu něco přečíst a především ochutnat.

Anglie je podobná více našemu stylu, ale v nabídkách často nacházíte i silnější nebo tmavá piva. V Irsku je národní pivo Guinness. Jedná se o tmavé pivo s více než 250 letou tradicí. Z mého pohledu je to pivo, které bych si u nás já osobně jen těžko koupil, ale pro mě je to jasný příklad toho, jak pivo zapadá do místní kultury a prostředí. V Irsku jsem ho musel mít každý den, protože se tam ke všemu jednoduše hodí a máte na něj chuť.

Můj názor je ten, že v dnešní době už málokde ve světě narazíte na pivo, o kterém si řeknete, že není dobré. Díky mé práci a práci mého táty jsem měl možnost ochutnat piva téměř z celého světa, a, ať už ta piva byla z USA, Izraele, Chile, Ruska, Japonska, nebo Číny, všechny jsou na velmi dobré úrovni a každý konzument si zde najde to, co mu sedne stejně tak jako u nás.

Je vlastně velmi příjemné slyšet, že díky pivu se naše republika řadí mezi vyvolené země, které tvoří

tento druh kultury. Bez jakékoliv nadsázky či zlehčování je velmi příjemné vnímat tu skutečnost, že je pivo vlastně zřejmějším velmi originálním a jedinečným top produktem, který nás proslavil. Je to naše letitě specifikum, má tu své kořeny, česká značka, část historie. Vlastně nevím, zda si tento fakt vůbec uvědomujeme - české pivo a žatecký chmel, to je značka, na kterou bychom měli být náležitě pyšní.

Velmi děkuji za zajímavé povídání o pivu, chmelu a zároveň za Váš čas věnovaný krysrskému zpravodaji. Je krásné vidět, že kredit našemu regionu zvyšují mladí odborníci, jako jste Vy, právě v oblasti pěstování chmele, výjimečné plodiny, která nese jednoznačnou nálepku regionálního zeleného klenotu. Jedinečnost a výjimečné postavení v rostlinné říši neziskal chmel „jen“ proto, že se z něj vaří pivo, ale i proto, že je to vlastně léčivá bylina. Člověk obdivuje už jen to, že rok, co rok vyraší znovu a znovu, tedy její vytrvalost a houževnatost, která právě v dobách minulých přinášela, ale i současných přináší regionu nemalý ekonomický výnos. Děkuji za rozhovor a přeji, ať se Vám ve Vaší činnosti daří.

Také děkuji a přeji hezký podzimní čas čtenářům Krysrské rozhledny.

Rozhovor poskytl Ing. David Nesvadba, za redakci se ptala Emilie Mazourová, foto Ing. David Nesvadba, Emilie Mazourová

CHMELOVÁ BRIGÁDA JAKO FENOMÉN DOBY

Sklizeň chmele má mnoho z nás spojenou s jiným zážitkem. Pro chmeláře a pracovníky zemědělských firem je dodnes jednoznačně záročním těžké celoroční práce. Pro ně to vždy byla a stále je spousta starostí a povinností...

Region konec sklizně vždy také náležitě oslaví. Když mají vinaři své vinobraní, chmeláři mají své chmelobraní. A právem! Dočasná v Žatci uvedla v letošním roce již svůj 68. ročník. I z tohoto úctyhodného čísla plyne určitá úcta ke sklizni, ocenění celoroční práce, poděkování všem za i v současnosti stále těžkou a vyčerpávající práci při pěstování a zpracování chmele.

Pro mnohé má ale chmelová sklizeň své zvláštní kouzlo a odkrývá dobu, kdy se povinné brigády staly po letech vlastně milou vzpomínkou na netradiční pracovní zkušenost. Zvláštním dobrodružstvím, které časem nechalo zapomenout na těžkou práci a odkrývá spíše stará přátelství a nezapomenutelnou atmosféru. Někteří si chmelovou brigádu nenechají ujít dodnes a aktivně se zapojují.

Vesnice se v době česání chmele vždy zalidnily. Někdy je zaplnila mládež - vysokoškoláci a středoškoláci, někdy vojáci, po válce obyvatelé z různých koutů tehdejšího Československa, dnes jsou to brigádníci ze Slovenska nebo jiných zemí. Brigáda vždy rozvířila pokojné toky posledních prázdninových a prvních školních dnů obce. Ozily ubikace, hospůdky, obchody, provizorní kuchyně a podvečery protkané tak typickou chmelovou vůní zněly kytarovými tóny táboračkových hitů.

Nikdy nezapomenu na skupiny studentů, kteří byli ubytováni naproti našemu domku u babičky v Běsně, u které jsme jako děti trávil prázdniny. Každou chvíli zazvonil zvonek u vratků následovaný prosebným výrazem obličejů a babička už ochotně nesla z kuchyně tu trochu cukru, tu otvirák na konzervu, odsypala do kelímku prášek na praní či neváhala půjčit známku na dopis. Mnohokrát jí dávno po skončení sklizni chodily do schránky pohledy z různých míst v republice s poděkováním za pomoc...

Také si vybavuji, jak velké bylo pokušení před vesnickým obchůdkem, kde prodávala moje maminka, kde vždy jeden z nejodvážnějších studentů zkusil pro

ostatní zakoupit zakázaný alkohol či alespoň pivo.

A jaké to byly zážitky, když jsme mohli jako děti chodit na sušárnu chmele do Kryr. Tam se sešla s každou sklizní parta našich tátů a dědů, kteří si brávali dovolenou ve svých zaměstnáních právě na přelomu srpna a září, aby do rodinného rozpočtu přidali nějakou tu korunu navíc právě z chmelových brigád. Dodnes obdivuji přesně tuhle jejich pracovitost. Nepřemýšleli o dovolené u moře či jiném odpočinku, který by ještě na konci léta s rodinou stihli, ale domlouvali si chmelovou brigádu plnou dřiny a potu. Snad každé dítě mého věku slyšelo doma onu větu: „Na konci léta jdu na chmele.“

Chmelové brigády byly svého času určitý společenský fenomén. Týkaly se našich prarodičů, rodičů a neminuly ani generaci naší, jsou aktuální i dnes. Byly a doposud jsou vlastně oslavou sklizně, završením celoročního úsilí, dočasnou, kýženým výsledkem a hlavně vítaným koncem, který ale zároveň otevírá chmelnice pro další rok, kdy s podzimem začíná vše znovu...

Na následujících stranách uvádíme fotografie z chmelových brigád v Běsně a Kryrech tak, jak si je někteří z nás možná pamatují. Kryské rozhledně je poskytla Marie Čonková.

Práce na česačce chmele v Běsně - rok 1968.

Chmelová brigáda Běsno - studenti se svou profesorkou, 80. léta 20. století.

Dočesná v Běsně - rok 1968.

Při práci v družstevní kuchyni při sklizni v Běsně - předseda Ivan Tarčinec a kuchařky Gizela Fenclová, Ida Tafatová, Anastázie Gabrielová, Marie Křížová a Slavěna Holubičková.

Chmele v Běsně v roce 1967 a výdej stravy - Slavěna Vazačová, Václav Lhotský, Antonín Kříž a brigádnice, v dál budova špýcharu.

Věrtelář Antonín Kříž při sypání věrtelů do chmelového žoku - Běšno, rok 1966.

Ženy v družstevní kuchyni U Bečanů v Běšně - zleva Pavla Fenclová, Josefa Kuncová, Zdena Hájková, Anežka Pulcová, Irena Klígllová, Antonie Hálková a Marie Křížová.

Ruční česání chmele - Běšno, rok 1962 - u žoku manželé Marie a Antonín Malých.

Před sušárnou v Běsně, rok 1982 - zleva Jaroslav Šír, Jülinka Kokšová s vnučkou, za ní paní Keplová, Petr Růt, Slavěna Vazačová, Jana Václavíková (Kronďáková), Jaroslav Kovář, Antonín Synek a Karel Lány.

U česačky v Běsně, rok 1982 - Vladimír Synek jako strojník.

Sušárna Kryry, rok 1986 - zleva Ladislav Kudrnáč, nad ním Miroslav Gregorides, Vladislav Čapek, Jiří Melník, Michal Šímek, sedící Vladislav Pěchota, Zdeněk Eisenhammer, vpravo brigádníci z Kaznějova.

Odpočinek mezi násypem na sušárně Kryry, rok 1986 - Michal Šímek a Vladislav Pěchota.

SVĚTOZNÁMÝ FYZIK SE NARODIL V KRYRECH

PROF. DR. GÜNTER FRANZ LANDGRAF

REKTOR TECHNICKÉ UNIVERZITY V DRÁŽDANECH

Stanovení podmínek kluzu pro vnitřní síly povrchových konstrukcí, Výpočet libovolně zatížených rotačních skořepin s ohledem na smykovou deformaci a bez ní, Diferenciální geometrický popis rozvinutelných ploch, Výpočet procesů tváření plechů na základě mapování povrchů... tímto výřtem odborných prací tajemného světa fyzikálních procesů na stránkách Kryrské rozhledny připomínáme slavného rodáka našeho města Prof. Dr. Ing. Güntera Landgrafa. Významný fyzik 20. století světového formátu, vysokoškolský pedagog a rektor Technické univerzity v Drážďanech, proslul nejen svými vědeckými pracemi na jmenovaná témata, ale byl také jmenován profesorem teorie plasticity, obdržel Národní cenu za práci na výpočtu rotačně symetrických mušlí a také Kříž za zásluhy od spolkového prezidenta Německa Romana Herzoga. V našem městě se narodil dne 14. září 1928, v lednu příštího roku uplyne již 20 let od jeho skonu dne 12. ledna 2006 v Drážďanech, kde převážnou část svého života žil. Z Kryr se jeho rodina odstěhovala už v roce 1931 do Mariánských Lázní.

Rodiče Karel Landgraf a Anna Landgrafová, roz. Hurtová, měli v našem městě ještě další početné příbuzenstvo. Část rodiny žila v Pivovarské ulici, část v ulici Hlavní. Maminka malého Güntera pracovala jako švadlena, tatínek byl stavebním inženýrem. Jak již bylo zmíněno, rodina se už v roce 1931, kdy byly Günterovi pouhé tři roky, přestěhovala do Mariánských Lázní a hned v roce 1938 do německých Drážďan. Zde také v letech 1938 - 1939 navštěvoval 66. základní školu. Ve válečných letech docházel na Střední školu pro chlapce v Drážďanech a absolvoval též leteckou pomocnou službu. Poté pracoval jako stavební dělník, aby v říjnu roku 1947 na stejné škole získal maturitní zkoušku.

V letech 1947 - 1952 se věnoval vysokoškolskému studiu fyziky na Technické univerzitě v Drážďanech. Od října 1949 do června 1952 pracoval jako pomocný asistent na Institutu pro technickou matematiku na Technické univerzitě v Drážďanech. V roce 1952 získal titul diplomovaný fyzik. V letech 1954 - 1969 působil jako vrchní asistent ústavu technické mechaniky na Technické univerzitě v Drážďanech. V roce 1961 promoval na této

univerzitě s disertační prací na téma: „Teorie ohebné kruhové misky válců s ohledem na zkresení příčným tahem“. V letech 1965 - 1969 byl vědeckým pracovníkem ve společnosti VEB Germania Karl - Marx - Stadt. V roce 1969 se stává vysokoškolským docentem teorie elasticity a plasticity v sekci Základy strojního inženýrství Technické univerzity v Drážďanech. V témže roce obhajuje docenturu habilitační práci na téma „Výpočet libovolně zatížených rotačních misek s a bez ohledu na zkresení příčným tahem“. Od roku 1970 působil jako profesor technické mechaniky/teorie plasticity na sekcích Základy strojního inženýrství na téže univerzitě v Drážďanech. Od roku 1974 jako vedoucí dalšího centra pro mechaniku pevných látek, konstrukci a racionální využití materiálů, od roku 1985 se věnoval výzkumu CAD modelu pro dvojité zakřivené plochy.

V letech 1990 až 1994 působil jako rektor Technické univerzity v Drážďanech, první svobodně zvolený rektor této univerzity. V roce 1991 se stává prezidentem Evropského institutu pro postgraduální vzdělávání (EIPOS) na téže univerzitě.

Prof. Günter Landgraf nebyl nikdy politicky angažovanou osobou, v roce 1990 se stal prvním svobodně zvoleným rektorem. Univerzitu úspěšně vedl těžkými lety univerzitní obnovy. V této budově působil rektorát až do roku 2004. Poté byl přestěhován a celý komplex budov byl v letech 2004 až 2007 komplexně zrekonstruován. 12. září 2008 byla budova slavnostně přejmenována na budovu Güntera Landgrafa.

Za dobu jeho působení v rektorské pozici měla univerzita celkem 14 fakult. Udržoval dlouholeté kontakty s univerzitami ve střední a východní Evropě a Rusku, jakož i s několika rozvíjejícími se zeměmi. Zároveň byly navázány intenzivní vztahy s akademickými institucemi v západní Evropě, USA, Asii, Latinské Americe a Africe.

Za svůj profesní život vytvořil přes 100 odborných publikací, vedl více než 50 doktorandů a 12 postdoktorandů.

Z jeho soukromého života lze uvést, že se v roce 1953 oženil se sochařkou a grafičkou Charlotte Sommerovou, se kterou měl čtyři děti Jürgena a Bernda Landgrafa, Susanne Rösch a Sybille Krzywinski. Manželka profesora Landgrafa s ním nakonec spolupracovala na Technické univerzitě v Drážďanech, kdy se zabývala počítačovou grafikou. První černobílá grafika byla vytvořena na domácím počítači Atari, později následovala barevná grafika, která byla vytištěna na A4 na

4barevné jehličkové tiskárně. Sám Günter Landgraf následně vyvinul počítačové programy v tiskovém kódu, které umožňovaly tisknout až 340 barvami na základě tónů žluté, červené, modré a černé. Pozdější programy vyvinuté Günterem Landgrafem ve Visual Basicu umožnily vytvářet složitou grafiku o velikosti 70 × 100 centimetrů.

Díla Charlotte Sommerové - Landgrafové byla oceněna na mezinárodní soutěži „Cynetart“ 2001 v Drážďanech. Svého manžela přežila jen o deset měsíců, jejich společný hrob, který zdobí její dvě sochy a busta Güntera Landgrafa, se nachází na hřbitově Nejsvětější Trojice v Drážďanech.

*Text, fotografie: Prof. Sybille Krzywinski,
dcera Prof. Landgrafa,*

*Prof. Dr. Judith Matzke, TU Drážďany,
PhDr. Václav Kadleček, Ing. Emilie Mazourová*

LOUČENÍ S LÉTEM V BĚSNĚ

"SPADLÝ LIST NENÍ NIC JINÉHO NEŽ LETNÍ MÁVNUTÍ NA ROZLOUČENOU"

16. srpna 2025

V příjemné vesnické komorní atmosféře se neslo sobotní srpnové odpoledne na běšenském hřišti, jenž si vzalo za cíl rozloučení s létem letošního roku. A to slovem "vesnické" není míněno nic urážlivého ani ponižujícího. Malebnost prostředí vesnických osad máme mnohdy v srdcích zapsanou hlouběji a navždy, je nám milo v zpomínky, že právě tady jsme žili, tady byl náš milovaný domov a lidé, jenž měli k sobě vždy blíž. Člověk si připustí i zdání, že různá životní trápení tu možná i dříve přebolí...

U organizace setkání stála opět Bára Holanová, která si zaslouží velké poděkování, neboť si připsala další vydařenou akci nesoucí se v dobré náladě všech. Nechybělo duo zpěvaček, starající se také o hudební produkci a výborné občerstvení. Podařilo se tak znovu uspořádat přátelské setkání místních obyvatel, ale i bývalých rodáků z této malebné vesničky, aby všichni společně vzpomínali na časy, které zde trávili. Někdo neváhal a prošel si vsí i známé cesty, jenž provázely jeho kroky před mnoha lety a s trochou nostalgie vzpomínal na místa a obyvatelé vesnice, kteří zde dříve žili. Společenskou akci navštívili mladí i věkově starší, oživila se stará přátelství, navázala se nová, našla se společná témata vzájemných rozhovorů i důvody pro odpoledne plné radosti a srdečného smíchu. S padajícím večerem nechyběl tanec, ale i spontánní sborový zpěv známých písní, kterému vedoucíly melodické hlasy místních rodaček - sester Lányových. Sešlosti se v takových chvílích nechce domů, stalo se tak i v Běsně a zábava končila až nad rámem.

Závěrem nezbyvá než vyslovit naději, aby se podobné akce nejen v Běsně stále dařilo pořádat, aby se našlo vždy dost nadšení pro pořadatele a ti se nenechali nikým a ničím odradit.

Text Emilie Mazourová, foto FB Běsno, Emilie Mazourová

PŘED OBJEKTIVEM TOULAVÉ KAMERY

Stebno, Petrohrad - 31. srpna 2025

Již dvacet let vysílaný nedělní pořad České televize netřeba vůbec dlouze představovat. Má své diváky, kteří si nenechají ujít ani jeden díl, je léta známý a stále populární. A na sklonku letošního léta si tým tvůrců pořadu vybral i náš region - konkrétně oblast části Rakovnické pahorkatiny (někdy nazývané Jesenická), která zasahuje do sousedního Petrohradu a spádové obce Kryr - Stebna. Naskytla se tak možnost natočit reportáž o části našeho regionu, který rozhodně stojí za pozvání diváků pořadu k návštěvě. Režie se ujal dlouholetý a zkušený dokumentarista České televize Vladimír Šimek, který k natočení reportáže vyzval zástupce města Kryry, a to hlavně kvůli umístění stebenského smírčího kříže v městské spádové oblasti. Právě tento kříž se totiž dostal do hledáčku zájmu dramaturgyni pořadu. A nebyl sám. Ve spolupráci s obcí Petrohrad tak nakonec vznikla pěkná reportáž z míst kolem Ovčího vrchu, kde se nachází zřícenina hradu Petršpurk a kaple Všech svatých, památky, které historicky souvisí s městem Kryry. Několikrát v běhu času byly právě osady Kryry a Petrohrad součástí společného majetku mnohých šlechtických rodů. Pojďme tedy společně nahlédnout „pod pokličku“ pořadu Toulavá kamera. Na následujících stranách zpravodaje nabízíme malou reportáž o reportáži aneb jak se točila jedna z mozaiky výletů Toulavky...

 iVysílání

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1126666764-toulava-kamera/>

Telefonát od režiséra dokumentu končí dohodou o termínu natočení - srpnová neděle, kdy je očekáván jeden z posledních slunečných dnů. Je čtvrtek a nervozita tím pádem stoupá. S kolegyní Ivanou si vyměňujeme několik zpráv o připraveném textu ke každému zastavení a zároveň vyhodnocujeme škálu jeho znalosti. Přichází den „D“. Společně se všichni tři scházíme u stebenského kostela přesně v 9.00 hodin dopoledne. Na nic se nečeká, Slunce příjemně svítí, obloha je sem tam máznutá jemným mráčkem, tedy ideální podmínky pro pěkné záběry. První zastavení je u stebenského smírčího kříže. Ten je ovšem prozatím zahalen stínem, tedy na svou velkou chvíli si musí ještě počkat. Další zastavení se týká petrohradského dubu, který čítá už tisíc let. Tady si obě, Ivana i já, ověřujeme, že natáčení nebude žádná hračka. Natáčí Ivana, s další klapkou nervozita stoupá, tréma u obou je na maximum. První záběry máme za dvacet minut „v kufru“ a pěšky putujeme k dalšímu místu. Dokumentarista pan Símek nejen, že sám nese veškerou těžkou kameramanskou výstroj, ale

zároveň zvládá vyprávět o dokumentech, které kdy natočil. Jsme na vrchu u hradu. Točí se další záběr - u romantické zříceniny bohužel nic romantického nevnímám. Je nastavena kompozice, už se nesmím pohnout z místa, kamera jede, začíná moje chvíle... odřikávám text, který mám připraven...STOP! „Zbytečně dlouhé...musíme to zkrátit, ale zachovat pointu...“, zní z úst režiséra. Ladíme celý text znovu, teď jen vše říct spatra podle dohody, bez přehybu, srozumitelně, nahlas..., to jsou jediné myšlenky, které mi jdou hlavou. Po několika klapkách natočeno. Na dalších místech vznikají další záběry... Cesta zpět a konečně se točí i poslední reportáž o smírčím kříži. Hotovo, je 14.00 hodin a vše je nafilmováno. Tedy vše - já a Ivana můžeme odjet domů, kameraman se ale bude vracet na již nasnímaná místa zpět, chybí mu záběry do celkové kompozice. Hlavně, aby vydrželo počasí! Loučíme se s tím, že už příští týden se bude reportáž vysílat v televizi, ale také s příslibem, že ta další z našeho regionu bude věnována kryrské Schillerově rozhledně. A na to se osobně těším nejvíc!

Černiny uměle vytvořená zřícenina hradu v místech, kde ve 14. století nechal Petr z Janovic postavit hrad Petřpurk. Původně zde stála druhá hradní věž. Místo na Ovčím vrchu je poměrně rozlehlé, dá se tedy usuzovat, že petrohradský hrad z roku 1350 či 1360 byl dominantou kraje. Zničen byl snad za třicetileté války.

První z původních hradních věží Petřpurku zvaná jako Hladomorna. V polovině 19. století ji Černinové nechali přestavět na vyhlídkový ochoz, z kterého je nádherný výhled do kraje. Na dohled je i kryrská Schillerova rozhledna.

Smírčí kříž ve Stebně nebo také místo pojmenované "U švédského kříže". Nejspíše zde došlo k vraždě urozené osoby. Stalo se tak zřejmě v první polovině 17. století v době probíhající třicetileté války. Smírčí smlouva tohoto kříže (tedy jediný písemný pramen) se nedochovala, proto jsou důvod a přesný datum vztyčení tohoto mohutného kříže údaje nepotvrzené. Tento typ kříže se v naší republice téměř nevyskytuje, naopak je častý v jižní Francii. Stebenský kříž připomíná lidskou bytost a je umístěn na kraji pastviny u cesty ze Stebna do Petrohradu. Jedná se o mohutnou asi 140 cm nad zemí vysokou kamennou stělu (dalsích cca 50 cm je zakopáno v zemi), na které jsou patrné tři kruhy. V každém je vytesán kříž.

Smírčí smlouvy jako možnost mimosoudního vyrovnání byly povoleny od 14. století. Zakázalo je tzv. Obnovené zřízení zemské z roku 1627 vydané Ferdinandem II. Štýrským. Smyslem takového vyrovnání bylo vykoupení se (odpykání si trestu) za trestný čin vraždy. Smlouvu uzavírali mezi sebou obviněný z vraždy a rodina zavražděného, cirkev nebo město. Kříž (tedy ve smlouvě stanovený trest) měl zpravidla obviněný sám vytesat a umístit v místě spáchaného trestného činu. Tím byl trest vykonán a hřích odpuštěn. Symbolicky takový kříž znázorňuje usmíření se s Bohem - odpuštění hříchu pachatele trestného činu a spasení duše zemřelého.

Nádherná raně barokní kaple Všech svatých na Ovčím vrchu nad Petrohradem z roku 1650. Zde pohled na zadní stranu od původní hlamorny.

Kapli v místech bývalého hradu započal stavět Heřman Václav Černín z Chudenic, první ze slavného rodu v našem regionu, věřící katolik a věrný císaři Ferdinandu II. Štýrskému, a to jako poděkování za záchranu svého života, když se včas dozvěděl o vzpouře místních šlechtických panství, kteří usilovali o jeho život v době stavovského povstání na počátku třicetileté války. Heřman kapli nestihl dokončit, to učinil až jeho jediný dědic - prasynovec Humprecht Jan Černín z Chudenic v roce 1651. Heřman získal celý petrohradský majetek jako odkoupený konfiskát po potomcích původního vlastníka Jaroslava Libštejského z Kolowrat po roce 1621. A právě tehdy se navždy rozdělily cesty kryrského a petrohradského panství. To naše totiž získal jiný šlechtic - Heřman z Questenberka, svobodný pán, který vlastnil i Nepomyšl. Ke kapli i zřícenině hradu se vážou hned dvě pověsti - první je o udatném rytíři Petrovi, který prý hrad postavil a zároveň na něj unesl krásnou markraběnku z Mišně. Druhá připomíná dobu, kdy panství vlastnili potomci mocného Buriana Bohatého z rodu Gutštejnů. V regionu je známá jako pověst o petrohradských pokladech či jako pověst o třech sestřích.

PO PRÁZDNINÁCH VE ŠKOLCE

„Po prázdninách kluci, holky,
spěchejte do naší školky,

školička jak kytička,
slyšet je v ní písnička.

Zpívá dětem pro radost,
pro všechny má hraček dost!“

(...zní naší mateřinkou)

Naši bývalí předškoláci s aktovkami na zádech s obřím kornoutou plnými sladkostí a s doprovodem svých dojatých rodičů, vítáni vedením základní školy, zasedli do lavic pro prvňáčky. V současné době mají první měsíc školy za sebou a my doufáme, že se jim daří dobře, že jsme přispěli k „dobrému startu“, protože to je vždy náš cíl.

A co se dělo a děje u nás?

Všichni jsme se po prázdninách sešli v plném počtu 71 dětí a 13 zaměstnanců. Každý z nás prožil prázdniny se svou rodinou, u vody, u babičky, doma, na výletech, se zážitky...

Já se přiznám jsem moc neodpočívala, školička byla denně otevřena řemeslníkům, odborníkům a to je velká starost a práce vše korigovat. Náš zřizovatel měl pro letošní rok velký plán, uskutečnit poslední fázi zateplení mateřské školy, plánovanou fotovoltaickou elektrárnu, zaměstnanci města pomohli s opravou herních prvků v zahradě, se stěhováním jednoho pavilonu před a po výměně podlahové krytiny, probíhala výměna podlahových krytin v celém pavilonu, to byla poslední fáze plánované výměny po 25 letech užívání. Jsme vděční našemu zřizovateli, ale i všem firmám začasné dokončení všech prací. Počasí bylo vrtkavé, často přšelo a práce se musely pozastavovat.

Ani my jsme nezůstali s naším provozním rozpočtem pozadu, i my jsme prováděli plánované změny, malovali jsme celý pavilon, stěhovali a opravovali kuchyňku ve třídě Broučků, opravovali jsme žaluzie, firma IBG prováděla rozvod wifi po celém objektu, z důvodu nové vyhlášky na hygienické požadavky prostor jsme nechali zpracovat projekt na výměnu svítidel ve třídách, kde pobývají děti. A já mám zážitek z noční služby ve školičce, kdy jsme s odborníkem proměřovali lumeny v jednotlivých třídách.

Nesmím zapomenout na naše provozní zaměstnance, kteří vše uklidili, vyprali, natřeli, nastěhovali, připravili naši rozlehlou zahradu, aby prostředí pro naše děti bylo čisté, bezpečné a estetické. Učitelé si své třídy postupně připravovali během prázdnin a vše dokončili v přípravném týdnu. Připravili jsme školní vzdělávací program, přivítali novou paní učitelku, která obohatí náš kolektiv zejména svým mládím a otevřenou myslí pro vše inovativní.

Zkrátka prázdninový čas – „Byla jízda na horské dráze“, ale přistáli jsme bezpečně a vše se společnými silami podařilo zvládnout, však jsme také dobrá parta lidí. Náš kolektiv je stabilní, máme tři třídy, ve kterých jsou vždy dvě učitelky a jeden asistent pedagoga. Děti jsou do tříd rozděleny podle věku, máme plně naplněnou kapacitu, kterou nám umožňuje vyhláška.

V současné době dokončujeme adaptační období. Je to náročný čas nejen pro děti, ale i jejich rodiče, odpoutat se od mámy, táty, chce velkou odvahou a sílu, kterou každé z dětí musí v sobě objevit, ale po chvíli v kolektivu ostatních dětí zjistí, že být ve školičce je moc prima. Každý den si odnášejí něco nového, prožijí nové dobrodružství a učí se, například tomu, jak žít s ostatními kamarády, domlouvat se, být samostatní a k tomu jim

vytváříme ty nejlepší podmínky. Máme plány, jak dětem připravit plně využitá bohatá roční období. A začali jsme podzimními tématy a již plánujeme vánoční čas, plaveckou průpravu, akce s rodiči, spolupráci s odborníky...

Ale nepředbíhejme, skvělá cesta začíná, čeká nás rok plný dobrodružství a k němu přeji všem hlavně zdraví, klid a pohodu, tak nasedat a držte si kšiltovky!!!

Věra Melicharová, ředitelka MŠ Kryry POHODA

ŠKOLNÍ ROK 2025/2026 VE ZNAMENÍ ZMĚN

Letošní školní rok byl zahájen až symbolicky přesně v pondělí 1. září 2025. Tento den byl samozřejmě velmi významným hlavně pro nové prvňáčky, kteří byli přivítáni na školním nádvoří třídní učitelkou Mgr. Lenkou Svidovou a s velkým nadšením i očekáváním usedli poprvé do školních lavic. Školní rok bude významný rovněž pro třídu devátou, která na konci roku vyšle na střední školy 18 svých absolventů. A jaký to bude rok pro ostatní žáky, učitele, vychovatele a další pracovníky školy nebo rodiče a co nového všem přinese, představuje na následujících stranách Kryrské rozhledny ředitelka Ing. Hana Lehnerová.

V pondělí 1. 9. 2025 jsme společně zahájili nový školní rok. Pokaždé chceme žákům připravit něco nového, aby byl vstup do školy veselejší. Na přípravě překvapení jsme spolupracovali s firmou Reklama M.T.R., kterou vlastní náš bývalý žák Jakub Melichar. Naše spolupráce trvá už několik let a vždy vznikne něco, co žáky baví. Letos jsme připravili panel s informacemi o České republice, obnovili dva panely naučné stezky ve školní zahradě a připravili panel s 32 otočnými krychlemi k určování dřevin. Největší překvapení

čekalo na žáky uvnitř školy – z výkresů žáků 2. stupně vznikly polepy oken ve spojovací chodbě, které úspěšně konkurují polepům, které dodala firma se školními pomůckami. Nové polepy jsou levnější a především originální, takové nemá žádná škola.

Mohlo by se zdát, že každý začátek školního roku je stejný, ale není to pravda. Pokaždé máme před sebou jiné výzvy a jiná očekávání.

Letos nás čeká několik výrazných změn.

Stejně jako mnohé ostatní školy i nás „postihl“ pokles žáků. Školní rok zahájilo 182 žáků, takže došlo k úbytku 4 žáků oproti červnovému stavu. Školní docházku ukončilo 22 devátáků, 4 žáci přestoupili na víceleté gymnázium a 3 žáci ukončili povinnou školní docházku v nižším než v devátém ročníku. Letos do naší školy přestoupili 2 noví žáci.

Vzhledem k plánovanému uzavření vily se školní družinou a stěhování do pavilonu dílen bylo nutné připravit novou učebnu polytechniky. V současné době vzniká nová moderní učebna dílen a uvolněné místo je prostorem pro budoucí učebny školní družiny. Stěhování musí předcházet úpravy, opravy a malování, aby byla nová družina příjemným místem, kam se budou žáci po vyučování rádi vracet.

Obavy vyvolávají i pochybnosti o financování nepedagogických pracovníků. Čtenáře Kryrské rozhledny jistě překvapí fakt, že rozlehlou školu uklízí pouze dvě paní uklízečky s panem školníkem. Celkem zaměstnáváme 9 nepedagogů (včetně 4 zaměstnankyň ve školní jídelně, ekonomky a pracovníka ICT). Všichni si přejeme, aby byla jejich práce dobře ohodnocena.

Stalo se tradicí, že nás každý školní rok provází aktivity spojené s celoročním projektem. V uplynulém školním roce to byla „Bezpečná škola“, takže se žáci zúčastnili besed s policisty, hasiči a kurátorkami OSPOD a devátáci navštívili Věžnici v Oráčově. Společných aktivit bylo mnohem víc, například mladší žáci sjížděli na raftech Ohří, další plnili úkoly v soutěžích při poznávání Prahy nebo čtvrtáci nachodili kilometry při putování v okolí Klinovce. Velkou radost nám udělalo zapojení rodičů do akce „Poraz svého rodiče“. Klobouk dolů před nimi, v převaze porazili svá dítka, i když část disciplín byla poměrně náročná.

Letošní školní rok budeme zařazovat aktivity, které budou souviset s projektem „Cestou za kondicí“. Kromě sportovních akcí a tradičních projektů se těšíme mj. na spolupráci s petrohradskou školou. Už příští týden připraví naši třetíci pro kamarády z Petrohradu šipkovanou a společné opékání buřtů, žáci školní družiny vyrazí na svůj letošní první výlet do zatecké hery a žáky 2. stupně čekají besedy zaměřené na prevenci negativního chování.

V kalendáři je už termín výstavy hub, návštěvy muzea nebo setkání devátáků s prvňáčky.

Se začátkem školního roku rovněž zahajujeme evropský projekt OP JAK II., který bude zaměřen především na inovativní vzdělávání.

Možná, že veřejnost netuší, že ve škole zaměstnáváme speciálního pedagoga a školní asistentku. Kromě asistentů pedagoga disponujeme pracovními pozicemi, které nabízejí pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve všech učebnách 1. stupně a ve vybraných druhostupňových mají vyučující k dispozici interaktivní tabule, využívají mobilní učebnu vybavenou notebooky, dvě ICT učebny, v hodinách informatiky a v kroužku robotiky jsou k dispozici 3D tiskárna a robotické stavebnice. Učitelé mají k dispozici tablety pro žáky obou stupňů. Pro výuku českého jazyka využíváme dvě žákovské knihovny, ve třídách jsou dostupné studijní materiály a metodické knihovničky, na 2. stupni je wifi free, poskytujeme výpůjčky notebooků. Možná škola zvenku nepůsobí moderně, ale učebny i kabinety jsou velmi dobře vybaveny.

Na webu školy www.zskryry.cz uveřejňujeme nabídku zájmových aktivit. Uvítáme z řad veřejnosti další lektory s nabídkou nových kroužků.

Máme před sebou deset měsíců, které, jak doufám, nebudou naplněny pouze učením, ale i spoustou zážitků.

Ing. Hana Lehnerová, ředitelka ZŠ Kryry

KNIŽNÍ TIPY - ČTENÍ PRO ČAS, CO VEZME DNŮM A PŘIDÁ NOCÍM... MĚSTSKÁ KNIHOVNA KŘIVKY NABÍZÍ TYTO NOVINKY:

HISTORICKÁ DETEKTIVKA

Nejnovější díl série. Oddechová středověká detektivka. Další zajímavé pátrání a pokračování osudů oblíbených postav Oldřicha z Chlumu a jeho pomocníků Oty a Diviša. Ti se ocitnou v Jihlavě, kde se připlouje k podivnému vyšetřování týkajícího se nálezů starobylé stříbrné masky. V příběhu se tentokrát dovidáme i spoustu zajímavých informací o těžbě a zpracování stříbra.

HISTORICKÉ ROMÁNY

František Niedl je záruka čtivého historického románu. První díl Barona Trencka popisuje jeho dětství a mládí, začátky vojenské kariéry a hlavně jeho vznětlivou povahu. Je to příběh, který nám odkrývá život neobyčejného muže 18. století. Poznáme ho jako malého Franze, dospívajícího, milujícího, výbušného, nezkroutného, odvážného i jako krutého muže. Přečteme si dobrý příběh a lehce nakoukne na oponu světových dějin.

ROMÁNY PRO ŽENY

Autorka má opravdu dar vtáhnout čtenáře do příběhu. Vztah mezi chůvou a svobodným otcem je oblíbeným tématem. Postavy a příběh je vykreslen do detailů, máme možnost si užít charakter postav, chování i emoce. V knize je krásně zpracované téma rodiny, ať už té pokrevní, nebo získané. Příběh nabídne nejen romantiku, ale také humorné i vážnější momenty, které donutí (nejen) hlavní hrdiny přemýšlet o tom, co je v životě podstatné.

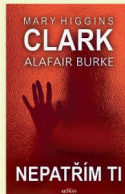
První díl rodinné ságy. Nádhera, i když krutá a často velmi smutná kniha. Další z řady románů, ve kterých se dovidáme něco z historie té doby a místa a zároveň si užíváme romantické příběhy jednotlivých postav. Děj je zajímavý a napínavý od začátku do konce. Autorka skvěle vylíčila tehdejší dobu. Prusko-francouzská válka, těžké pracovní podmínky žen i dětí v továrnách, kruté léčebné procedury v sanatoriu pro duševně choré a nakonec i nehezké rodinné vztahy...

léčebné procedury v sanatoriu pro duševně choré a nakonec i nehezké rodinné vztahy...

Rebecca Yarros opět přináší romantiku, která chytne za srdce a nepustí. Důvod věřit je příběh plný emocí, druhých šancí a rodiny, kterou si ne vždy vybereme, ale která se nám stane domovem. Není to jen příběh o lásce mezi dvěma lidmi, ale i o lásce k dětem, přátelství a odvaze postavit se novým výzvám. Skvělé čtení pro každého, kdo miluje emotivní a srdcem psané romány.

THRILLER

Zábavný a napínavý příběh s velice svižným dějem, zajímavou zápletkou a poměrně překvapivým závěrem. Ideální odpočinková detektivka, kde se řeší další nevyřešený případ. Tentokrát vražda známého doktora, kdy podezření padá na jeho ženu...

NEPATŘÍM TI

POZVÁNKA NA BESEDU S CESTOVATELEM

JAKUBEM KACHELMAIEREM

16. ŘÍJNA 2025, 17.00 HOD.

ZASEDACÍ MÍSTNOST

MĚSTSKÉHO ÚŘADU KRYRY

VSTUP ZDARMA

**KRÁSY
JIHOVÝCHODNÍ
ASIE**

Zavítáme do hor na severu Vietnamu, navštívíme venkov a řadu vodopádů v Laosu a v Kambodži nahlédneme mimo jiné do chrámu Angkor Vat a také k moři.

JOHN LOM

ŠEST V TOM

KOMEDIE JAKO HROM

Jaroslav Sypal, Jarka Stránská, Eva Hráská, Petr Vojnar, Petr Bábek

**MĚSTO KRYRY ZVE ŠIROKOU VEŘEJNOST NA ORIGINALNÍ
KOMEDII, KTERÁ NABÍZÍ PLNO VTIPNÝCH SCÉN, NEČEKANOU
LÁSKU I PŘEKVAPIVÝ HAPPY-END.**

KULTURNÍ DŮM KRYRY
PÁTEK 24. ŘÍJNA 2025,
19.00 HOD.

VSTUPNÉ 150,-Kč

V PŘEDPRODEJI V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ - TEL. 725935966

200,-Kč NA MÍSTĚ

LOVCI KLÍŠŤAT

(aneb z dávných zápisů skauta)

Je krásný pozdní srpnový den a já se rozhodl, že je nejvyšší čas začít se vštěpováním skautské výchovy do mých dvou vnuků. Vezmu je na výpravu.

○ S požeňáním od dcery Marie jsem zkontroloval jejich výstroj a potravinové zásoby. Nejprve jsem je zahlal vyměnit dlouhé tepláky za skautské kraťasy. V chlebnících měli krajice chleba, lízce a gulášovou pytlíkačku. Já sám jsem nesl kotlík, osvědčený již v mnohých ohních a tím náležitě očouzený, petku vody, nůž a hůl. To jednak na opírání a jednak na udržování mých vnoučků v jednom nohě. Sice byli jen dva, ale bylo to stejně asi jako stádo divokých ovcí. Bohužel psa mi dcera zakázala, ale ten by se fakt hodil. Milan si s sebou chtěl vzít autoatlas, kdybychom zabloudili, ale přesvědčil jsem ho, že se mnou se bát nemusí. Martin si propořádal starý časopis Domácí lékař, což jsem zjistil, až když jsme dorazili do cíle.

○ Tím byl nedaleký vrch Bukovce. Vzal jsem to zkratkou, která byla slovy legendárních bavičů Šimka a Grossmanna "Sice delší, ale to však méně schůdnější". Cestou jsem chlapcům ukazoval různé květiny, stromy a ptáky. Zelenou žluvu a žlutou žluvu. Snažil jsem se je zaujmout přírodou okolo nás. Nevím, jak moc jsem uspěl. Martina zajímalo spíše jejich ekonomické využití, kolik by bylo za prodej bylin nebo vzácných ptáků a Milan vymýšlel, jak by sestrojil originální past na datly, a jestli by se vešla do lodičky v Jawy. Jaký je rozdíl mezi trnkou a šípem je moc nevzrušovalo a ani moc nezajímalo. Asi po půl hodině cesty začala být nejčastější otázka: „Kdy už tam budeme?“ Naštěstí cesta začala být do kopce, docela strmého, a tak chlapci nemohli popadnout dech a jejich otázky na chvíli ustaly.

○ Ve zdraví jsme dorazili na vrchol Bukovce. Byl tam zbytek po bouři, kde jsme jako mladí skauti přespávali, a hlavně tam bylo ještě ohniště. To ovšem nebylo po nás skautech, ale asi po nějakých lesních dělnících, kteří si tam ohřívali svačtinu. Důkazem bylo několik plechovek, a dokonce fľaška od Kozla. Ta nejvíce zaujala Milana, ten znal jen značku Ambrosio, kterou pil jeho tatínek a zval pašoval ve speciálně upravené base na 25 lahvi.

○ Začali jsme připravovat dřevo na oheň. Uvaříme si polévku. Hoši dostali za úkol sehnat dřevo a já zatím zhotovím vidlice a závěs na kotlík. Kluci se rozebíhli po okolí. Milan se s tím nepářal a našel připravené dřevo z předěších návštěv lesních dělníků. Nanosil potřebnou zásobu k našemu ohništi. Chtl jsem začít a zapálit oheň, ale nebyl Martin. Po chvíli hledání jsem ho našel nedaleko sedět na kameni a studovat Domácího lékaře. Nahnal jsem ho zpátky a vyčetl mu, že všechno dřevo musel nanosil Milan. Martin mi s vážnou tváří tvrdil, že to je sice možné, ale Milan zase neví, jak dlouhé je tlusté střevo, a to on se v časopise dozvěděl (1,5 m). Co na to říct? Nakonec nám ale jeho noviny přišly vhod, protože starému skautovi dědovi Dejmaloovi se nepodařilo rozdělat oheň

jednou sirkou a kus Martinovo novin se hodil. Martin sice smutně koukal, jak hoří zrovna odstavec o střevech, ale oheň za chvíli vesele plápolal.

○ Když se pěkně rozhořel, zavěsil jsem kotlík, nalil do něj vodu a nasypal pytlík gulášovky. Za chvíli se voda vařila a za stálého míchání vznikla expresní gulášová polévka. Nechtělo se mi nést z domova brambory a uzennin, tak nebyla tak výživná, ale hlad obou nedečkávkých vnoučků udeřal své. Kotlík na kamen, posadit se kolem něho, vytáhnout lízce, a už se jede. Trochu horká ale za použití fukarů pod nosem byla za chvíli požitavelná. Zatím, co se chlapi ládovali, na chvíli jsem se vzdálil a zbytek domácího lékaře se opět hodil. Martin byl už tenkrát geniální. Když jsem se vrátil, bylo skoro po polivce, ale musím uznat, že mi tam hoši nechali. A dokonce i kousek chleba. Za to jsem je pochválil a oni zase pochválili mě, že takovou polívku jim maminka ještě neuvařila, a že nejlepší byly ty kousky popela, co tam napadaly z otevřeného ohně a kousky ohořelého klacku, kterým jsem polévku míchal. Martin konstatoval, že se taková polévka má míchat paznetem z buvola. Odkud to vzal? To jsem tedy poznal.

○ Nařídil jsem polední klid po obědě, ale moc jsem se nechytal. Milan ten slovo klid neznal, natož polední a Martin už začal toužit po domově a svým oblíbeném Tetrisu. No dobrá, jde se domů. Ale pozor chlapi, nebude to tak jednoduché, je připravena stezka odvahy. Teď se teprve ukáže, jací budete skauti.

○ Vedu výpravu trochu po vrstevnici, a ne přímo dolů z vrcholu kopce. Ze svých minulých výletů vím, že je tam krásná kopřivová past. Je tam totiž pole krásných kopřiv, které dosahují tak zhruba do pasu dospělého člověka. Já jsem v pohodě, mám dlouhé kalhoty a hoši právě prozřeli a pochopili, proč jsem je hnal do kraťasů. Chytráčkově měli snahu minové pole obejít, ale vysvětlil jsem jim, že jiná možnost, jak se dostat dolů z Bukovce neexistuje. Sice tomu nechtěli moc rozumět, ale moje nepřekonatelná autorita a pastevecká hůl je přesvědčily. Cesta přes kopřivovou past nebyla zase tak dlouhá. Jen asi dvě až tři metry. Ale žahavost rostlin byla maximální. Musím uznat, že oba byli stateční a území překonali. Sice ze začátku ječeli a zejména Martin se snažil vzít zpátečku, ale nakonec zatnuli zuby. Až jsem je chvilku litoval. Po tom, co jsme území prošli, měli chudáci pupinky i na čele a nohy červené a požahané docela kvalitně. Ale když jsem je přesvědčil, že je to léčivé a že právě splnili bobřika odvahy, tak se trochu uklidnili. Milan se drbal, ale moc neprotestoval, ale Martin na mne dorážel otázkami o léčivých účincích kopřiv a trochu mne uváděl do rozpaků. Musel jsem využít naplno svou přesvědčující argumentaci, ale myslím, že jsem ho moc neuspokojil, a nakonec jsem musel ukončit konverzaci slovy „Martine, už stačí!“ Sice ještě chvíli hučel a vyhrzoval, že si to nastuduje v Domácím lékaři, ale na mne přestal útočit.

- To už jsme pomalu opouštěli les a po jeho okraji jsme procházeli ke kolejím a viaduktu. Milanovi se podařilo ještě najít srnčí parůžek a vítězoslavně ho nesl po silnici přes město až domů.
- Dorazili jsme do bydliště chlapců. Potichu jsem otevřel vrátka a vpustil kluky na chodník k domovnímu vchodu. Potichu jsem zase vrátka zavřel a ztrácel se. Čekal jsem, že se za mnou ozve dcera Maruška, ale naštěstí to nestihla. Netrvalo však dlouho, ani jsem nedošel domů a mobil důrazně zvonil. „Tati, kde jste byli? Viděls, jak ty kluci vypadají? A co to přitáhli za kus jelena? To doma nechci. Kdo jim bude vyťahovat ta klišťata?“ To ještě netušila, že jsem Milanovi včas vytáhl z batůžku kus čelisti i se zuby asi od divokého prasete. Tvrdil, že to chce na totem Kropovčže.
- Vymačkávám telefon a je mi jasné, že Marušku teď nejméně týden nevidím. Když jsem se konečně odvážil k návštěvě své dcery, počítal jsem s tím, že už snad trochu vychladla. Nevychladla. Můj pokus o skautskou výchovu neocenila. Martin měl 15 klišťat

a Milan 18. Tahala je hodinu. Některá byla i na intimních místech a na obočí. Mám se modlit, aby z toho nebyla borelióza, protože jinak mě nahlásí policajtům za ohrožení mravní výchovy dětí a nakažení smrtelnou nemocí a za to mne zavřou, až zčernám...

No, naštěstí kluci přežili, borelióza nepřišla, a naopak mají doživotní imunitu možná i proti klišťatům a revma se jim bude po léčebné kopřivové kúře do smrti vyhýbat. Dnes jsou již oba kluci inženýři a jen vzpomínají na to, jak kus mladého života prožili s dědou mezi skauty. No a co je hlavní, na tu gulášovku budou vzpomínat celý život. A o to přece šlo!

text Bc. Jaromír Hykl,
bez jazykových korektur redakce, foto redakce

Zájemci z řad veřejnosti, kteří chtějí publikovat svá literární díla doposud schovaná v "šuplíku", na stránkách městského zpravodaje, mohou své příspěvky zasílat na mail knihovna@krvry.cz. Obsahem maximálně dvě stránky formátu A4, v textovém souboru MS Word. Nebude uveřejněn text s nevhodným obsahem, vulgární, neetický, politicky vyhraněný a kohokoliv dehonestující.

Krvrský školáček

školní rok 2025/2026

Rozvrh hodin

Pondělí

Úterý

Středa

Čtvrtek

Pátek

Canfo Store

Volnočasové centrum
Bertík

vás zve
na
**DĚN
OTEVŘENÝCH
DVEŘÍ**

Pátek 26.9. 2025
od 08:30 do 11:30
(proze 25 a MŠ)
od 14:00 do 16:00
(pro veřejnost)

VSTUP ZDARMA

Kde nás najdete? ... budova staré školky v areálu ZŠ Kryry

Bylinkové tvoření pod širým nebem

Svatováclavská pouť Kryry
28.9.2025, od 13.00 hodin

**Drakiáda
a dýňování**

Multifunkční
hřiště "Umělká"
KRYRY

**18.10.2025
14.00 hod.**

Den otevřených dveří 26. 9. 2025

Přijďte se podívat do Bertíku, seznámit se s našimi aktivitami a vyzkoušet si různé tvořivé i hravé činnosti. Den otevřených dveří je skvělou příležitostí zjistit, co všechno se u nás dá dělat a trávit příjemný čas s rodinou i přáteli.

Bylinkové tvoření pod širým nebem a Svatováclavská stezka - 28.9.2025

Zavítejte v neděli na kryrskou pouť, kde najdete i náš tvořivý koutek, který tentokrát zavoní bylinkami. Vytvořte si vonné sáčky jako vzpomínku na letní čas. Ale nejen to - pro děti a jejich rodiče připravil Bertík Svatováclavskou stezku městem. Na každého, který se jí nezalekne, čeká malé překvapení.

Drakiáda s dýňováním 18. 10. 2025

Podzimní tradice, která u nás nesmí chybět! Vytáhněte ze skříní draky, vezměte si dobrou náladu a přijďte si s námi zalétat. A až se draci unaví, pustíme se společně do tvoření s dýněmi.

Kryrské Vánoce výstava a vánoční tvoření

Rozsvícení vánočního stromu
29.11.2025,
od 14.00 hodin,
Obřadní síň MěÚ Kryry

Kryrské Vánoce - 29.11.2025

Loňské vánoční tvoření bylo velmi vítané, letos v něm Bertík pokračuje. Budeme společně zdobit advent. Všichni jsou srdečně zváni! Nebude chybět výstava v duchu klasických českých Vánoc.

➡ Od října se můžete opět těšit na oblíbený kroužek
Šikovné ručičky

➡ Novinkou je kroužek

Hobby horse, který u nás
otevíráme poprvé.

➡ A chybět nebudou ani pravidelné volné herničky, které začnou také v říjnu.

Sledujte náš Facebook, kde najdete všechny aktuální informace o časech a místech konání.

Těšíme se na Vás a věříme, že si společně užijeme krásný podzim i začátek adventu!

Putování za Mikulášem
aneb městem za tradicemi adventu
6. prosince 2025

Putování za Mikulášem 6.12.2025

Adventní období už si v Kryrech bez této akce neumíme představit. Děti se opět mohou těšit na putování městem, kde potkají Mikuláše, čerta i anděla a mnohé další postavy adventu.

1.10. 2025
19:00
KD KRYRY

TALK SHOW
RADOVÁNKY **NADI KONVALINKOVÉ**

PODĚKÝ MEZI
VSTUPNÉ: V PŘEDPRODEJI 200 Kč, NA MÍSTĚ 250 Kč
Předprodej vstupenek v Městské knihovně Kryry a Národním Domě Podbořany

Acces se koná za podpory města Kryry a společnosti Šilhánek a syn., s.r.o.

Město Kryry pořádá

CRAZY GODDESS

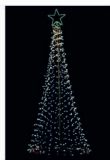
DISCO
DJ VLADIMÍR KEBLŮSEK
80's & 90's
Kulturním dům Kryry **FOTOKOUTEK**

PÁTEK 17.10.2025 OD 20:00 HOD.

VSTUPNÉ 200 Kč
Předprodej Městská knihovna Kryry
Vstupní DRESS CODE 80. a 90. lety.

Beladona Quartet

*NENECHTE SI UJÍT
VÁNOČNÍ KONCERT V
PODÁNÍ SMYČCOVÉHO
SESKUPENÍ*

BELADONA QUARTET

*Filmové Vánoce
(nový program 2025)*

KULTURNÍ DŮM KRYRY

21. LISTOPADU 2025, 18.00 hodin

*předprodej vstupenek bude včas oznámen na vývěskách,
webu a FB města*

LEKAF - LÉTO 2025 A DALŠÍ AKCE A AKTIVITY V „LETŇÁKU“

1.5.	VERNISÁŽ HART	VÝSTAVA OBRAZŮ IVANA HRADILA LETNÍ KINO KRYVY
29.5.	ROMAN SKAMENE A PETR MARTINÁK	TALK SHOW LETNÍ KINO KRYVY
26.6.	MILAN PITKIN A STANISLAV HLOŽEK	TALK SHOW LETNÍ KINO KRYVY
18.-19.7.	KRYRSKÝ KRÁK	HUDEBNÍ FESTIVAL LETNÍ KINO KRYVY
25.7.	VYŠEHRA DŮJE	PROMÍTÁNÍ LETNÍ KINO KRYVY
1.8.	JÁ PADOUCH 4	PROMÍTÁNÍ LETNÍ KINO KRYVY
8.8.	TOP GUN- MAVERIK	PROMÍTÁNÍ LETNÍ KINO KRYVY
15.8.	BOB MARLEY: ONE LOVE	PROMÍTÁNÍ LETNÍ KINO KRYVY
23.8.	ČARODĚJNICKÁ ROZHLEDNA	DĚTSKÝ DEN LETNÍ KINO KRYVY
29.8.	ŮSMĚV 2	PROMÍTÁNÍ LETNÍ KINO KRYVY
28.9.	POCHOD A BĚH PRO KRYRSKÝ PARK	SPORTOVNÍ ODPOLEDNE SCHILLERŮV PARK, LETNÍ KINO KRYVY
25.10.	HALLOWEENSKÁ ROZHLEDNA	STRAŠIDELNÁ STEZKA PRO DĚTI SCHILLERŮV PARK, LETNÍ KINO KRYVY
5.12.	PEKELNÝ VŮZ	MIKULÁŠSKÁ AKCE PRO DĚTI NÁMĚSTÍ KRYVY

Rok jsme začali 1. ledna, a to již tradičním Novoročním pochodem po okolí rozhledny. Projít se přišlo 23 odvážlivců, a někteří i s dětmi. Bylo sychravo a foukal vítr. Náladu nám to však nezkažilo. Po příchodu z výletu jsme si na louce za letním kinem opekli špekáčky a zahřáli se čajem s trochou něčeho ostřejšího.

Víkend 2. – 3. února proběhla v letním kině a parku u Bílé zdi brigáda. Shrabali jsme spadlé listy a odpadky, a v parku instalovali novou atrakci pro děti – víceúčelový domeček. Opravili a zre- novovali stávající prvky.

Ještě než propukla letní sezóna naplno, uspořádali jsme na svátek 1. máje vernisáž obrazů našeho již skoro světznámého umělce Ivana Hradila. Na výstavu si našla cestu slušná řádka umění dychtivých spoluobčanů.

A to již propuklo léto naplno. Tak jako předešlé roky, tak i letos jsme si připravili pestrou letní nabídku kulturních akcí. A rozšířili jsme ji o promítání filmů. Ale po pořádku.

Ve čtvrtek 29. května do letního kina přijeli se svojí talk show Roman Skamene a Petr Martinák. Pan herec Roman Skamene vyprávěl příběhy z natáčení a hereckého života a Petr Martinák toto vyprávění skvěle doplňoval skečemi, zpěvem a imitacemi různých známých osobností. Přes chladné počasí se početné publikum skvěle bavilo. Večer zakončilo společné posezení a další vyprávění s oběma aktéry u baru. 26. června další talk show. Tentokrát přijeli Milan Pitkin a Stanislav Hložek. Opět skvěle vystoupení a velice příjemně strávený večer v letním kině. Milan Pitkin sřel nekonečnou řadou vtipů a vyprávěním historek. Vše doplňoval skvělým zpěvem písniček z repertoáru Waldemara Matušky. Stanislav Hložek se trochu ztrácel v jeho stínu. Ale bylo milé si poslechnout písně z období, kdy vystupoval s Hankou Zagorovou a Petrem Kotvaldem.

Ve dnech 18. – 19. července ožilo letní kino hudebním festivalem Kryrský Krák. Po oba dny zněly amfiteátrům bigbitové kapely, které přijely ze širokého okolí. Bylo k vidění kvalitní vystoupení všech zúčastněných kapel. Přesto, že návštěvnost byla za očekáváním, tak přítomní fanoušci rockové a punkové hudby si letošní 21. ročník náležitě užili.

ČARODĚJNICKÁ ROZHLEDNA

Dne 23. srpna v sobotu nastal den s velkým „D“. Akce, na kterou jsme velice pyšní, která nám dělá velkou radost a je našim největším tahákem kulturního léta. Její věhlas přesáhl hranice regionu, a přijíždějí k nám rodiče s dětmi nejen z okolí, ale i vzdálených měst a obcí. A je to pohádková rozhledna, letos s tématikou čarodějnická.

Letos se trochu nevydařilo počasí, ale přesto přišlo se tak trochu bát i kouzlit 120 malých čarodějnic a čarodějů. Amfiteátr a okolí bylo plné her, úkolů, čar a kouzel.

Večer přišel i opravdový kouzelník. Děti si užily skákacích hraček, odměnou jim byly sladkosti, medaile a různé upomínkové předměty, a tak jistě odcházely plny dojmů a unaveni po náročném, ale krásném dni.

Jak jsme již avizovali na začátku článku, letos jsme naše aktivity pro širokou veřejnost rozšířili o promítání filmů pod širým nebem. Podrobněji se rozepíšeme v některém příštím čísle, po skončení sezóny. Dosud jsme promítli čtyři snímky a návštěvnost nás mile překvapila. Doufáme proto, že tento trend si udržíme.

Naši milou povinností je také poděkovat sponzorům a všem přispěvatelům, a to Městskému úřadu Kryry v čele s p. starostou Kadlečkem, firmě p. Šilhánka, místní pobočce AGC v zastoupení p. Sehnalem, evropským fondům na rozvoj kultury, firmě Logit

a dalším. Velký dík patří taktéž všem těm, kteří nám s akcemi pomáhají tím, že přijdou a podají pomocnou ruku - hasiči Kryry, SK Havran Kryry, členové Lekaf a všichni dobří občané a nejen z naší obce.

Závěrem připomínáme, že sezóna ještě nekončí. Těšte se na další promítání, pochod a běh pro Kryrský park, vystoupení herečky Nadi Konvalinkové, Halloweenskou rozhlednu a Pekelný vůz. To vše najdete na stránkách Lekafa.

Takže my se těšíme na Vás, a Vy se připravte na neopakovatelné kulturní zážitky.

Text Petr Toth,

foto Laurencia Helásková, FB spolek LEKAF

PRVNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR PRO JUNIORY, PRACOVNÍ AKTIVITY NA STANICI A SETKÁNÍ S PREZIDENTEM REPUBLIKY...

...LÉTO KRYRSKÝCH HASIČŮ BYLO BOHATÉ

Co se dělo přes léto v hasičském sboru? Aktivní byli mladí i starší. Hasiči letos historicky poprvé uspořádali pro své nejmenší členy příměstský tábor. V rámci této akce probíhalo nejen soustředění v hasičských dovednostech, ale i plno výletů a aktivit.

Zahájení hned první den proběhlo v tělocvičně ZŠ Kryry, kde proběhl trénink a po vydatném obědě ve školní jídelně se děti přesunuly na venkovní cvičiště. Další dny probíhaly výlety do ZOO a Dinoparku v Plzni, bazénu v Chomutově a na stezku Maxipsa Fika na nábřeží řeky Ohře v Kadani. Poslední den venkovní cvičiště SDH navštívili zástupci záchranné služby a Městské policie Podbořany, aby dětem ukázali, jak tyto složky fungují. Tábor byl zakončen přespáním ve velkých stanech s večerním promítáním animovaného filmu. Od září začínají opět soutěže v požárním sportu, na kterých dětský kroužek nesmí chybět. Přijďte podpořit malé hasiče na Soutěž o pohár starosty OSH Louny a na další kolo TFA v Modlanech.

Aby se příměstský tábor vůbec mohl uskutečnit, nešlo by to bez pomoci a podpory. Všem patří velké díky, jmenovitě - Nadačnímu fondu ČSG, městu Kryry, firmě Šilhánek a syn, rodině Lucjukových, firmě Westprint, Ondřeji Holému a samozřejmě členům SDH a všem rodičům.

Dospělí v létě také nezaháleli a pustili se do rekonstrukce garážového stání pro všechna vozidla. Proběhla výměna elektroinstalace a osvětlení, výměna dveří a oken, oprava podlahy a nově vše

vymalovali. Díky dotaci IROP a nemalé účasti města Kryry se zavedl i nový svolávací systém Fireport a nainstalovaly se nové tablety se systémem Gina do všech vozidel.

A aby ty horké dny nebyly jenom o práci, tak i oni soutěžili a reprezentovali SDH Kryry na společenských akcích.

Asi největší slavností hasičů v ČR je setkání všech sborů na Hasičských slavnostech v Litoměřicích a naši hasiči nesměli chybět. Po slavnostním nástupu následovalo šerpování praporů a přivítání představitelů hasičstva – tentokrát i za přítomnosti prezidenta ČR Petra Pavla. Druhý den byla účast na slavnostním průvodu a představení všech přítomných sborů.

Mezi další akce patří také již tradiční Setkání mladých hasičů v Počedelicích, Den IZS v Jáchymově, zajištění pěny pro děti

na Zahradní slavnosti v Petrohradě, zajištění požárního dozoru na Dětské čarodějnické rozhledně pro Lekaf z. s., a dvě kola soutěže Tohatsu v Horním Podluží a Oseku.

A co mají v plánu na podzim? Zajištění soutěže „Výstup na věž“ v Podbořanech 6. 9. 2025, a určitá je i přítomnost na charitativní akci „Běh upřímných srdcí – nadace Matěje Proška“ na jezeře Milada, která už po několikáté pomáhá znevýhodněným dětem. Hasiči soutěží ve čtyřech kategoriích – dětský běh, běh na 1 km, běh na 5 km a štafeta 3x 1 km. Neváhejte a přijďte podpořit nejen dobrou věc, ale i naše malé a velké hasiče 14. 9. 2025 od 13:00 na jezeře Milada u Chabaovic.

Text Alice Hromádková, foto SDH Kryry, web

Hřib kovář, 19.9.2020, Blatno

MODRAJÍCÍ HŘIBY K KRYRSKÝCH LESÍCH

Mezi oblíbené hřiby, označované lidově jako „modráky“, patří nejen nejznámější kovář a koloděj, ale i další málo známé druhy a i na ně mohou houbaři narazit i v Kryrech a okolí. Všechny tyto hřiby se vyznačují intenzivně modrající dužninou, a to na řezu i po otlačení a také červenými póry rourek.

Hřib kovář (Neoboletus luridiformis)

Kovář je všeobecně známým a houbaři vyhledávaným hřibem, který se vyznačuje zejména tmavě hnědým kloboukem a třeněm s nepravidelným červenými zrníčky a červenými roučkami i u starších plodnic. Dužnina je žlutá, na řezu ihned intenzivně modrá. Kovář je jednou z nejčasnějších hřibovitých hub, který se objevuje již od začátku května a za bezmrazého podzimu ho lze najít až do konce listopadu. Roste v jehličnatých i listnatých lesích a jako jediný z „modráků“ snese i velmi kyselý půdy na žulovém podkladu. Na Podbořansku je tak nejčastější v okolí Blatna a Lubence, ale sbírá se i v Knížeháji a na Dubovém vrchu. Červivý bývá jen výjimečně.

Hřib koloděj (Suillellus luridus)

Koloděj je hřib dobře poznatelný podle výrazné červené síťky na žlutém podkladu na třeni a světlejšího hnědo - až žlutoolivového zbarvení klobouku. Koloděj je známý tím, že roste s oblibou na člověkem ovlivněných stanovištích, jako jsou parky, vysázená stromořadí i městská zeleň, kde doprovází náš národní strom lípu. Nalezen byl například právě pod lipou na dohled městskému úřadu v Kryrech, známý je jeho výskyt i na Barboře v Podbořanech a naprosto legendární je pak jeho bohatý růst na návsi v Kněževsí na Rakovnicku. Koloděj roste kromě lípy i pod duby a buky, obvykle od začátku června do začátku října. Červivostí trpí více než kovář.

Hřib koloděj, 16.6.2020, Kryry

Hřib polosit'kovaný (*Suillellus mendax*)

Hřib polosit'kovaný je málo známým hřibem popsáným a vědecky potvrzeným mykology teprve v roce 2014, přičemž dříve byl určován jen jako varieta koloděje, případně jako (dnes jako druh neuznávaný) hřib kavkazský. Od koloděje se liší subtilnějiší plodnicemi, ale hlavně třeněm, na němž je patrná síťka pouze v horní části a ve spodní části jsou na třeni naopak zrníčka. Od struktury třeně tedy pochází název druhu. Hřib polosit'kovaný roste vzácně od poloviny června do konce září zejména pod duby, na Podbořansku byl zatím nalezen na třech lokalitách, a to v Knížeháji u Kryry, na hrázi Stebenského rybníka a na úpatí Kružínského vrchu.

Hřib polosit'kovaný,
31.8.2019, Kružínský vrch

Hřib odbarvený (*Neoboletus xanthopus*)

Hřib odbarvený je obdobně jako předchozí druh také nedávno popsáným a zatím mezi veřejností téměř neznámým hřibem, který byl dříve určován jako varieta hřibu kováře. Od kováře se liší zejména okrovými šupinkami na třeni, světlejším kloboukem s často rozlehlými ještě více do světla odbarvenými místy (odtud název hřibu) a v dospělosti více žlutými než červenými póry rourek. Hřib odbarvený roste velmi vzácně od začátku června do konce září pod duby, přičemž v okolí byl nalezen zatím pouze na dvou lokalitách v Knížeháji u Kryry. Je ale možné, že roste i jinde, neboť bývá barevně variabilnější, zejména mladé plodnice mohou být velmi podobné běžnému kováři a tak pravděpodobně praktickými houbaři od něj nerozlišovány.

Hřib odbarvený,
14.7.2024, Kryry

Hřib koloděj, 15. 7. 2012, Kružínský vrch

Nelze samozřejmě opomenout odpovědět na otázku, jak je to s jedlostí těchto hřibů. V syrovém stavu obsahují látku způsobující u citlivějších osob trávicí potíže, takže je nutná delší tepelná úprava alespoň 15 minut, tedy rozhodně je nesmažit jako houbové řízky, ale jinak jsou vhodné a chutné do všech úprav, zejména do polévek a omáček. Lze je i sušit, ale na rozdíl od pravých hřibů ztratí „modráci“ sušením hřibovou vůni. Hřib polosit'kovaný a odbarvený je ale vzhledem k vzácnosti žádoucí spíše chránit než sbírat k jídlu.

Kromě uvedených druhů se v Česku vyskytují i další druhy modrajících hřibů, jako třeba hřib nachový nebo Quéletův, ty jsou ale extrémně vzácné

Hřib Quéletův - zdroj web

a jejich výskyt na Podbořansku zatím nebyl zjištěn. Každopádně jakoukoli informaci o případném nálezu vzácných hřibů uvítá Mykologický kroužek Kryty.

Hřib nachový - zdroj web

MYKOLOGICKÝ KROUŽEK
KRYRY

VYSTAVU

VLONI
JSME
MĚLI
242
VZORKŮ
= DRUHŮ
HUB
S
KOLIK
BUDE
LETOS
?

ZVE
NA
PÁTEK
10.10.

900-1700 ŠKOLY A
VEREJNOST

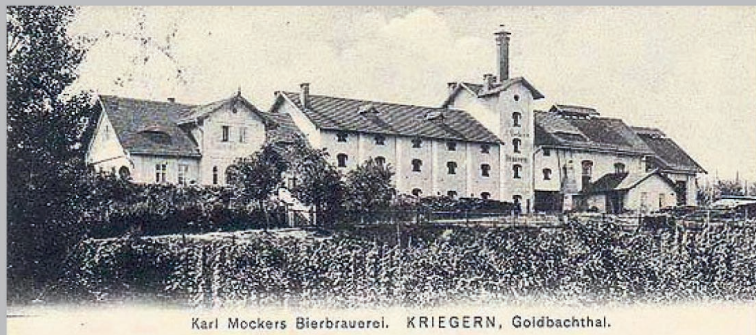
SOBOTA **11.10.** 900-1400

HUB

POMOCI, SBÍREJTE VE ČTVRTEK 9.10.
A PŘINESTE OD 16⁰⁰ DO KD KRYRY

TENKRÁT SE NA KOPCI LAHODNÉ PIVO VAŘILO...

Karl Mockers Bierbrauerei. KRIEGER, Goldbachthal.

KRYRSKÝ PIVOVAR SLAVÍ 150 LET

Ať už se tomuto místu říkalo časem jakkoliv, budova bývalého pivovaru stojí na kopci nad Blšankou již 150 let, doposud. Toto výročí slaví právě v letošním roce. Ve starých katastrálních mapách naleznete informaci o tom, že pivovar zanikl v roce 1931 jako Wenigáv pivovar podle pravděpodobně posledního vlastníka Jana Weniga, proto se mu tak i několik desítek let po zrušení říkalo. Jednu dobu sloužil jako zemědělská budova, později ji využívalo zejména zdejší jednotné zemědělské družstvo. Od 60. let minulého století se ale tomuto místu říkalo „Konírna“, protože zde byli ustájeni koně. Kolem Konírny vedla a doposud vede výhodná zkratka do středu města směrem od vlakového nádraží. Spoustu zážitků z tohoto místa má mnoho z nás, kteří rádi chodili do kryrského kina. Nebylo nad strašidelné cesty z kina domů tímto tajemným místem, které od dob své největší slávy postupně zarostlo křovisky a stromy. A když se v kině promítal horor, noční cesta domů kolem Konírny byla jen pro odvážlivce. Ale vždy se našel jeden mluvčí skupiny, který po filmu u kina do budíci se noci prohlásil: „Jde se přes Konírnu!“ Kdo nešel, nepatřil už do party, zklamal, tedy takto vyřčenou výzvu bylo nutné vždy přijmout, nešlo odmítnout. Málokdo z nás v tu chvíli přemýšlel nad tím, že strašidelné místo skrývá omšelou a zaprášenou slávu zlatavého a možná v regionu proslaveného chmelového moku, který se zde ve velkém vařival. Recepturu kryrského piva už zřejmě nevypátráme, každopádně je výroba piva v Kryrech zakořeněna již od středověku, kdy město získalo právo várečné a existovaly zde tzv. právovárečné domy.

Původně se v Kryrech pivo vařilo na rohu Pivovarské ulice, a to od roku 1850 do roku 1870. Jednalo se nejspíše o pivní dvůr, tedy Bierhof než o skutečný pivovar.

Ten měl společnou varnu piva a sladovnu. Varna piva a stáčírna byla ve stodůlce za domem. Ve východním průčelí směrem k náměstí se dochoval kamenický znak z kryrského pískovce. Tento znak vytesal po zrušení pivovaru zde známý kameník Grimm.

Pět let na to, v roce 1875 postavil moderní pivovar v Kryrech Franz Thomann, a to právě v dnešní ulici 5. května za mostem na kopci nad Blšankou. Tento sládek přinesl do města jiný způsob výroby piva. I ta totiž procházela svým nutným vývojem. V 17. a 18. století měla kvalita piva vyráběného na území českých zemí stále klesající tendenci. Příčiny se hledaly v neutěšených hospodářských poměrech - stoupající ceně surovin, zvyšující se daní a v nedostatku kvalifikovaných sil.

Pivo se vyrábělo podle receptů, které se tradovaly, bez hlubších odborných znalostí, a podléhalo rychlé změně. Na počátku 18. století dochází rovněž k položení základů moderního pivovarnictví založeného na odborných zkušenostech sládků Františka Ondřeje Poupěte. Ke zkvalitnění procesu výroby vybízel i ostatní sládky. Například to byl on, který ostatním vštěpoval používání výhradně ječného sladu. O sladu tvrdil, že je tělem piva – známé je jeho krédo „Pšenice na koláče, oves koňům, ječmen na pivo“. Podle jeho návrhů se začaly přestavovat a zařizovat nové pivovary a sladovny. Vznikla i první pivovarnická škola, která vychovávala mnoho sládků s odbornými znalostmi pro vaření piva.

Mezi léty 1840 až 1870 se v Čechách odehrála významná změna v zakvašování a uležení piva. Do 40. let 19. století se zde vařila piva převážně svrchně kvašená, která byla méně trvanlivá. Za přelom v historii českého pivovarnictví je udáván rok 1842, kdy byl v Plzni založen Měšťanský pivovar (dnes Prazdroj), který se začal specializovat na spodně kvašená piva. Kvalitní plzeňské ležáky ochucené prvotřídním žateckým chmelem se staly vzorem pro ostatní pivovary a během následujících třiceti let tuto techniku přijali za svou všichni sládkové na území českých zemí. Pivo typu Pilsner se začalo rychle šířit i za hranice českých zemí a v současnosti se vyrábí po celém světě. Při přechodu na spodně kvašená piva tak musely pivovary zvětšit skladovací prostory a modernizovat sklepy s ledárnami.

Zaměstnanci a možná i majitelé kryského pivovaru, fotografie vznikla před budovou pivovaru kolem roku 1915.

Důležitý mezník pro rozvoj pivovarnictví nastal v roce 1869, kdy došlo k definitivnímu zrušení propinačního práva (monopol výhradního práva vařit pivo a pálit kořalku na určitém území), které omezovalo možnost založení nových pivovarů. Tímto odstartovala zlatá éra českého pivovarnictví. Pivovary budovali noví podnikatelé, kteří zbohatli v době průmyslové revoluce. Tvrdá konkurence jednoduše vytlačila z trhu ty pivovary, které se nedokázaly přizpůsobit technologickému rozvoji. Při klesajícím počtu pivovarů stoupala produkce na jeden pivovar – dominantními se staly průmyslové pivovarnické provozy s moderním strojním vybavením. Doba přála rozvoji pivovarnictví na moderní úrovni. Šlo ruku v ruce s pokrokem průmyslové revoluce. Proto i v našem městě vznikl zcela nový pivovar, podobně jako v okolních městech (např. v Podbořanech v místě dnešního tvz. Domu keramiky na náměstí, nebo slavný pivovar v Petrohradě z let 1862-1863). Kryský pivovar sice od začátku nepatřil k těm největším, přesto se jednalo o pivovar s moderní technologií výroby. Například fungoval na principu parního pohonu, který se v 19. století stal nejvýznamnějším zdrojem energie a brzy byl nedílnou součástí vybavení každého pivovaru.

Lze uvést, že největšího rozkvětu dosáhl městský pivovar na konci 19. století, kdy jej do vlastnictví získal Karl Mocker (1890). Za jeho éry dochází v největší propagaci kryského piva a také k největší produkci. Pivovar je označen jako Mockerův nad údolím Zlatého potoka (německy Goldbachtahl). Na lahvích, které nosily reklamu majitele pivovaru, lze nalézt název NATURBIER, což by odpovídalo pivo nefiltrovanému, nepasterizovanému. Lze to potvrdit i tím, že lahev na pivo byla vyrobena z tmavého skla (používá se tehdy, když by nápoj na světle podléhal rychlému zkazeň). Tedy v Kryrech se vyrábělo pivo plné a bohaté chuti, mělo přirozené aroma a kratší dobu trvanlivosti. To ale bylo v tu dobu běžné, tedy dříve se vařila piva tzv. "živá", nefiltrovaná. To ale neznamená, že by tento druh piva nebyl filtrován vůbec, jednou řázi filtrace prošlo pivo každé, tedy i to kryské, a zároveň, že by se jednalo o pivo méně kvalitní. V Kryrech se mohlo jednat o lahodné a konkurence schopné pivo. V roce 1901 se v Čechách nacházelo na 625 pivovarů, v roce 1913 už to bylo jen 600 pivovarů. Mezi ně pořad patřil i ten kryský. Dle archívních záznamů z let 1901 - 1902 byl kryský pivovar zařazen definitivně mezi malé pivovary, protože jeho roční produkce nedosahovala na 10 000 hl piva.

Posledním či předposledním z pivovarníků v Kryrech byl právě Jan Wenig, podle kterého byl dlouho po zániku pivovar nazýván. Jednu dobu pivovar vlastnil i sládeci Josef a František Schultesovi. I oni vařili pivo na profesionální úrovni. Vlastnili také pivovar Vlkyš v Heřmanově Hutí na severu Plzeňska. Mezi vlastníky pivovaru je v poválečných dobách řazen rovněž Zikmund Löwy.

Vlevo pivní lahev z kryského pivovaru nad údolím Zlatého potoka Karla Mockera NATURBIER, vpravo pivní lahev z kryského pivovaru Jana Weniga.

Dle archívních záznamů lze zjistit, že se v pivovaru pivo vařilo až do roku 1924 - tedy historie piva z městského pivovaru nad údolím Zlatého potoka na kopci se psala bezmála půl století.

V roce 1924 koupil pivovar židovský obchodník s dobytčím Arthur Abeles. Ten budovy pivovaru jako první využil k ustájení většího počtu koní (samozřejmě zde stáje byly již v dobách existence pivovaru).

Proč se v Kryrech 6 let po konci první světové války přestalo vařit pivo můžeme usuzovat z nastalé hospodářské situace. Rozpad Rakouska-Uherska a vznik samostatné Československé republiky v roce 1918 přinesl, kromě všeobecného nadšení obyvatel žijících po staletí pod nadvládou cizozemců, také značné ekonomické problémy, a to také v oblasti pivovarnictví. Pivovary se pomalu vypořádávaly s důsledky válečných let. Během předchozích čtyř let postupně odcházely do války kvalifikované pracovní síly a mnoho těchto pivovarnických a sladovníckých odborníků se již v roce 1918 zpět ke svému řemeslu nevrátilo.

Pivovar byl v roce 1900 ještě ve vlastnictví Karla Mockera. Horní fotografie pochází z dob těsně před zánikem pivovaru, dolní ukazuje pivovar při pohledu z místa nad dnešním hřištěm "Umělkou" - foto vzniklo na počátku 20. století.

V mnoha pivovarech byly rovněž nahrazeny staré, německé názvy moku českými. Armáda často během války zrekvírovala pro válečné potřeby všechny koně, stále přetrvávaly potíže s telefonem a telegrafem. Dne 12. prosince 1920 vydala Československá pivovarská komise v Praze nařízení, že „výroba se podle nynějšího stavu přidělu surovin zvyšovati nemůže, bylo proto rozhodnuto vyráběti dále pivo 5° a vedle toho bude přípustná výroba piva 8°. Určené ceny 1 hl 5° – 140 korun, 1 hl 8° – 206 korun.“ V průběhu roku 1921 komise ceny několikrát zvyšovala.

I to mohl být důvod pro zánik menších pivovarů, tedy i toho kryrského. Otevřené tržní hospodářství přineslo sice znovu dostatek kvalitního ječmene, suroviny pro výrobu chmelového moku však byly neuměrně předraženy. Tradovalo se, že pivovary

musely zaplatit za ječmen až třináctinásobek předválečné ceny, u paliv byl nárůst cen ještě vyšší.

Tuto skutečnost by potvrzovaly i archivní záznamy, neboť právě v těchto dobách - kolem a po první světové válce se v pivovaru střídají vlastníci. Uvádí se čtyři, jmenovitě známe tři. Lze se domnívat, že o jakýsi restart se pokusil právě Jan Wenig. Ale ani jemu se nepodařilo malý pivovar v Kryrech udržet. Ke zlepšení situace v československém pivovarnictví došlo až po roce 1929, kdy už se ale pivo v pivovaru nejspíše nevařilo. Ten sloužil už pouze k ustájení koní a možná i jiného zvířectva.

Definitivní likvidace pivovaru nastala zřejmě v roce 1931 a s jistotou lze uvést, že po konci druhé světové války budovu nevlastnil už ani Arthur Abeles. Stala se majetkem státním.

Komplex budov dřívě slavného Mockerova pivovaru byl v 70. letech 20. století adaptován na sušárnu chmele (do roku 1964 se využívala dnes již neexistující budova na Hlavní ulici). Sušárna u bývalého pivovaru se používala do vzniku modernější sušárny - té v areálu za Jezerní ulicí. Je patrné, že rekonstrukce zcela změnila celkovou podobu pivovaru. Zanikla část levého křídla (ta byla zcela zbourána), stejně jako byla upravena původní hlavní budova třípatrového hvozdu (sladovny) s šestibokým komínem a kovovou stříškou nad sedlovou střechou. Dnes bychom ji jen těžko hledali, splynula naprosto s ostatními budovami, a to jak vlastního pivovaru s varnou, tak s prostory nazývanými jako humna, vlastní stáčírny piva, skladovacích částí nebo maštali pro ustájení pivovarských koňů. Stejně tak zcela změnil podobu dům na pravém křídle pivovaru, který sloužil zřejmě pro bydlení sládků. Právě

vedle něj byla postavena zcela nová budova sušárny chmele založená na kapsovém násypu v přízemí budovy.

V prostoru samotného pivovaru byli ustájeni koňé, a to až do roku 1972. Dnes má komplex budov pivovaru nové vlastníky, kteří vnímají prostor také jako možnost připomenout jeho zašlou slávu.

Ze slovníku sládků:

HVOZDĚNÍ = sušení sladu/nakliččeného ječmene
HUMNA = místo, kde se vlihl ječmen, aby začal klíčit
LÍSKA = místo, kde se "obživlý" ječmen ukládá
ŠALANDA = místo pro odpočinek dělníků pivovaru
VARNA = technologické srdce pivovaru skládající se ze tří částí - pánve, tedy varního kotle, kádě na mláto, kádě na odfiltrovanou sladinu. Na stěně varny nesměl chybět pozdrav "Dej bůh štěstí".

V místech levého křídla bývalého pivovaru dnes stojí garáže.

Pohled do přízemních prostor pivovaru, kde mohla být humna či sklad pro pivo v dřevěných sudech.

Přestavěná část původního domu sládků, hned vedle nová budova sušárny chmele.

V těchto místech bychom dnes těžko hledali hvozdu se sladovnou, přesto se jeho komín možná 80 let tyčil nad městem.

CESTOU KE SVOBODĚ

POZNAL GULAG I KOMUNISTICKÝ LÁGR

MICHAL ŠIMEK

1900 - 1988

Michal Šimek se narodil 2.7.1900 na východním Slovensku v obci Široko (Dlhé nad Cirochou), okres Snina, Prešovský kraj. Pocházel z dělnické rodiny, měl šest sourozenců a byl ukrajinské národnosti. Vychodil čtyři třídy obecné školy a vyučil se tesařem. V dětství a mládí často vypomáhal v práci na hospodářství rodičů. Jak sám uvádí v dochovaných rodinných materiálech, v a po první světové válce sloužil od roku 1918 do roku 1924 v Čs. legii v Itálii a zúčastnil se bojů při obraně vzniku Československé republiky.

Michal Šimek během války v 1. čs. samostatné brigádě

Mezitím se rodina Šimkova vystěhovala za práci na Podkarpatskou Rus do obce Pavlovo v tehdejší okrese Svaljava, který je dnes součástí okresu

Cestou ke svobodě – 80 let od konce války

V letošním roce si připomínáme 80. výročí osvobození Československa a znovuzískání svobody pro naši zemi, nejvýznamnější událost novodobých českých dějin. U příležitosti výročí květnového Dne vítězství vydal Městský úřad v Kryrech druhé, doplněné a rozšířené vydání publikace Sborník podle vzpomínek pamětníků, které autorka Marie Čonková sepsala v samostatných medailoncích podle dostupných faktů, vyprávění potomků a nejbližších příbuzných.

Všechny příběhy se z nejrůznějších důvodů do publikace nedostaly a potomci našich hrdinů projevíli zájem o zveřejnění. Oslovily mne dcera a vnučka pana Michala Šimka staršího, který byl účastníkem bojů 2. světové války v 1. čs. armádním sboru pod velením Ludvíka Svobody a v letech 1945–1956 bydlel v Kryrech. Zpracovala jsem i jeho životní příběh jako poděkování za odvalu a statečnost těch, kteří se zasloužili o náš život v míru.

Marie Čonková

Mukačevo na Ukrajině. Podkarpatská Rus byla po zániku Rakousko – Uherska v letech 1919 až 1939 samosprávná země Československa.

V roce 1939 po Mnichovské dohodě a následně okupaci Čech a Moravy byla Podkarpatská Rus obsazena Maďarskem a po druhé světové válce byla připojena k Sovětskému svazu. Po rozpadu SSSR v roce 1991 se Podkarpatská Rus stala součástí nezávislé Ukrajiny jako Zakarpatská oblast.

Michal se vrátil k rodině do Pavlova, kde se seznámil s budoucí manželkou Marií Penzeštádlarovou narozenou 14. 8. 1910 a v roce 1926 se s ní oženil. Narodily se jim čtyři děti: Michal v roce 1928, Marie v roce 1930, Václav v roce 1937 a nejmladší Anna v roce 1939. Byl aktivně činný v komunistické straně, člen výboru ve Svaljavě a jako volený funkcionář organizoval stávkové a manifestace.

Po okupaci Podkarpatské Rusi Maďarskem musel proto uprchnout do SSSR, kde však byl zajat a vězněn téměř čtyři roky v nuceném pracovním táboře – gulagu – na Sibiři. Přežíval v krutých podmínkách, těžce snášel mrazy, nelidské zacházení a hlad. Zachránil si život vstupem do nově se formující československé zahraniční jednotky v SSSR v Buzuluk, kde se od počátku roku 1942 začali shromažďovat dobrovolníci z řad československých občanů včetně těch, kteří byli po přechodu hranic vězněni v táborech. Jednotka se později stala součástí 1. československého armádního sboru.

Michal byl odveden 5.2.1943 pod kmenovým číslem 2539/M do 1. čs. samostatné brigády, 1. prapor a účastnil se bojů u Sokolova, Kyjeva, Dukelského průsmyku, Popradu až do ukončení druhé světové války. Byl zařazen jako průzkumník a zásobovač zbraní, byl několikrát zraněn prústřelky plíc a střežinami od granátů. Dosáhl vojenské hodnosti desátníka a za hrdinství v boji obdržel 4x vyznamenání ve II. odboji a 3x vyznamenání v I. odboji. Dne 17.9.1945 byl propuštěn z armády a demobilizován. Usadil se v Kryrech na přidělené zemědělské usedlosti čp. 5. V listopadu 1945 požádal o čs. občanství a přicestování manželky a děti ze Zakarpatí do Československa. Nechtěli je pustit, ale podařilo se jim utéct. V Kryrech soukromě hospodařili a Michal také příležitostně pracoval spolu s dalšími kamarády jako lesní dělník na Tachovsku.

V padesátých letech byl rozsudkem Státního soudu v Praze odsouzen k osmi letům vězení a konfiskaci celého majetku zemědělské usedlosti. Údajně věděl a neoznámil, že bývalý ředitel spojitelný v Kryrech chtěl uprchnout do zahraničí. Přiznání bylo vynuceno násilím. Odkypal si více jak polovinu trestu v uranových dolech v Jáchymově v nelidských a zdraví ohrožujících podmínkách. Po návratu z vězení neustále slyšel v Kryrech nářky na kriminální činnost a pobyt ve vězení, a tak se v roce 1957 odstěhovali spolu s manželkou a třemi dětmi do Plzně, kde bydleli na Roudné č. 141. Nejstarší syn Michal zůstal v Kryrech, byl ženatý s volyňskou Češkou Slavěnou Luckou. Michal pracoval v Plzni až do odchodu do důchodu v roce 1963 u Pozemních staveb. Byl aktivním členem Českého svazu protifašistických bojovníků a často se stýkal se spoluobojovníky z války. V roce 1985 také obdržel čestnou medaili „Zasloužilý bojovník proti fašismu“ za dlouholetou a obětavou práci v organizacích a orgánech svazu. V roce 1968 byl rehabilitován, ale odškodněn až po své

smrti v roce 1990. Jeho zálibou byla práce na zahradě, kam se uchýloval před svými traumaty získanými za války a ve vězení.

Michal Šimek s manželkou Marií v důchodovém věku

Velmi miloval svoji rodinu, ale býval často zamklý a zádumčivý, měl v sobě spoustu bolesti a žalu, byl psychicky zraněný. Michal Šimek zemřel 6.4.1988 a rodina mu vypravila čestný pohřeb s vojenskými poctami a hudbou. Jeho manželka Marie zemřela o pět let později 7.2.1993. Oba jsou pochováni na hřbitově v Plzni. Tři potomci manželů Šimkových už nežijí, Michal zemřel v Kryrech v roce 2008, Marie v Plzni v roce 1992 a Václav v Kraslicích v roce 2016. Nejmladší dcera Anna Polková žije v Plzni a velmi ctí a chrání památku svého otce. Je aktivní členkou Československé obce legionářské, zúčastňuje se pietních akcí a navštívila spoustu válečných pomníků a památníků nejen u nás, ale i na Slovensku, v Polsku a v Německu. V Kryrech bydlí vnučka Michala Šimka, Marie Gregoridesová, která se také o dědečkovy válečné osudy zajímá. Několikahodinové setkání s oběma spojené s vyprávěním rodinné historie bylo nevěšdné, neobyčejně poutavé a velmi emotivní.

ŽIVOTNÍ JUBILEA

ŽIVOTNÍ VÝROČÍ 70, 75, 80 A POTÉ KAŽDÝ ROK

Gratulujeme spoluobčanům, kteří oslavili svá životní jubilea v měsících

červen

Vlková Ingrid
Krajc Ladislav
Hoffmanová Danuše
Pekárková Jiřina
Nechutová Alena
Hromadová Jaroslava

červenec

Krym

Kinský Miroslav
Schieferdecker Walter
Pithart Antonín
Ševčík Milan
Staiňková Anna
Maršíková Věra
Zvěřina Jiří
Pěchotová Miluše
Vinškovská Libuše
Ulkeová Dana
Fencel Václav
Salakvardová Alenka
Šmídlová Jarmila

srpen

Kilíková Marie
Kašparová Vladimíra
Kailová Jaroslava
Bláha Miloslav
Puškarská Eva
Kovaříková Eva
Pěchota Vladislav
Vyhnálek Richard
Bělíčková Milada
Baladová Hana

Strojčice

Moravszká Jaroslava
Pařízková Anna
Moravszki Pavel

Berková Alena
Schediwá Milena

Křížková Stanislava

Stebno

Jánská Gerlinda

Skřivanová Marta
Sailerová Kristína

Čmelíková Zdenka
Dvořáková Dagmar
Egerová Alena

Běsno

Šimr Zdeněk
Eliášová Alena

**FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA ONLINE REALIZACI
TOHOTO PERIODIKA VČETNĚ ŘEŠENÍ PRO JEHO
VYDÁVÁNÍ SVĚPOMOCÍ POSKYTUJE FUNPRINT.EU**

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze.

www.funprint.eu

HLEDÁME VÁNOČNÍ STROM PRO KRYRY 2025

Ačkoliv sotva začal školní rok a může se zdát, že Vánoce jsou ještě daleko, přípravy na kryrský advent jsou již v plném proudu. Kulturní komise města chystá celý program, radnice připravuje vánoční výzdobu a s tím souvisí i naše výzva. Hledáme vhodný strom, který by se stal hlavní ozdobou náměstí Československé armády před budovou radnice.

Máte na své zahradě krásný, pravidelně rostlý jehličnan, dostatečné výšky, který plánujete odstranit? Rádi bychom Vám nabídli možnost věnovat ho městu Kryry jako vánoční strom. Váš dar by se tak stal součástí kouzelné atmosféry, kterou si každoročně užívají obyvatelé města a jeho návštěvníci.

V případě zájmu kontaktujte sekretariát starosty města na telefonním čísle 477477973 nebo e-mailem na podatelna@kryry.cz, kde Vám budou sděleny podrobnosti k pokácení a bezpečnému transportu stromu na náměstí.

Za Váš dar městu Vám rádi veřejně poděkujeme a uvedeme Vaše jméno (v případě Vašeho souhlasu) v následujícím čísle Kryrské rozhledny.

Kryrská rozhledna, čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno a Strojeticke vydává MÚ Kryry pod číslem registrace MK CR E 2257.

Redakční rada: Barbora Bodiová, Alice Hromádková, Ing. Emílie Mazourová
Stylistická a gramatická korektura: PhDr. Mgr. Monika Raimanová, DiS., Ludmila Vinšová
Kontakt: tel.: 725 935 966, e-mail: kryryrozhledna@seznam.cz, knihovna@kryry.cz

Uzávěrka příštího čísla: 7.12.2025

Realizace: funprint.eu